

Společensky odpovědné zadávání veřejných zakázek

Manuál dobrých praxí

**Společensky odpovědné zadávání
veřejných zakázek**

Agentura
pro sociální začleňování

Manuál dobrých praxí

Společensky odpovědné zadávání veřejných zakázek

Gabriela Melková

Agentura pro sociální začleňování

Agentura
pro sociální začleňování

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

**PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST**
www.esfcr.cz

Copyright © 2014 Úřad vlády ČR – Odbor pro sociální začleňování (Agentura)

ISBN: 978-80-7440-088-9

Společensky odpovědné zadávání veřejných zakázek je legitimním nástrojem k dosahování sociálních a environmentálních cílů. Veřejní zadavatelé mohou být díky zodpovědnému a moudrému nakupování příkladem pro firmy i jednotlivce, mohou efektivněji vynakládat veřejné prostředky a dosahovat multiplikačních efektů investic.

Společensky odpovědné zadávání veřejných zakázek je podporováno Evropskou komisí, očekává se vydání směrnice, která by měla podpořit implementaci sociálních a environmentálních cílů do zadávání veřejných zakázek. Členské země Evropské unie mají v různých obměnách zapracovány stávající zadávací směrnice do své legislativy, existuje řada judikátů Evropského soudního dvora i soudů jednotlivých zemí.

Bylo vydáno velké množství průvodců a metodik společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek, a to jak Evropskou komisí, tak státní správou jednotlivých členských zemí i neziskovými organizacemi. Existují servisní organizace, které jsou připraveny kvalifikovaně poradit, jak sociální a environmentální cíle implementovat do zadávacích dokumentací.

Většina evropských zemí již nějaké zkušenosti se společensky odpovědným zadáváním veřejných zakázek má, některé země zdůrazňují dosahování environmentálních cílů, jiné jdou spíše cestou vytváření pracovních příležitostí pro osoby ohrožené na trhu práce a dodržování důstojných pracovních podmínek.

Je to trend, který nelze zastavit...

... a přesto v České republice většina veřejných zadavatelů volí raději jednoduchá řešení, ověřené postupy bez inovativního přístupu k zadávání veřejných zakázek. Pojďme se tedy učit na příkladech. Manuál, který právě držíte v ruce, přináší příklady dobrých praxí jak z České republiky, tak ze zahraničí. Příklady jsou dokladem odvahy veřejných zadavatelů, kteří dokázali překonat obavy z možného porušení zákona a směrnic EU a rozhodli se vykročit směrem k zodpovědnému vynakládání veřejných prostředků, ze kterého bude mít prospěch celá společnost. Doufáme, že vás budou předložené příklady inspirovat a přimějí vás k zamyšlení, zda by uplatňování sociálních a environmentálních kritérií ve veřejných zakázkách vaší organizace mohlo přispět k naplnění vašich cílů.

Příklady dobré praxe z České republiky

Dobrá praxe I.	12
Uplatňování podmínky zaměstnávání 10 % dlouhodobě nezaměstnaných osob ve veřejných zakázkách města Most	
Dobrá praxe II.	17
Uplatnění podmínky zaměstnávání 10% dlouhodobě nezaměstnaných osob na veřejné zakázce Realizace opatření k omezení výskytu invazních rostlin v Karlovarském kraji	
Dobrá praxe III.	21
Spolupráce mezi městem Břeclav a Kontaktním pracovištěm Úřadu práce ČR v Břeclavi při zajištění pracovních sil při výstavbě Azylového domu	
Dobrá praxe IV.	23
Uplatnění osobních poradců z řad uchazečů o zaměstnání v rámci projektu „Společnou cestou za prací“ Úřadu práce v Děčíně (dnes Kontaktního pracoviště ÚP ČR v Děčíně)	
Dobrá praxe V.	28
Podmínka zaměstnávání osob se zdravotním postižením na veřejné zakázce „Údržba veřejné zeleně a úklid veřejných prostranství ve dvou lokalitách městské části Praha 12“	
Dobrá praxe VI.	31
Zelené úřadování na Městském úřadu v Uherském Hradišti	
Dobrá praxe VII.	34
Město Svitavy podporuje sociální podniky při zadávání veřejných zakázek	
Dobrá praxe VIII.	35
3B sociální firma s.r.o. usiluje o veřejné zakázky	
Dobrá praxe IX.	38
Sociální podnik Srdce a čin, o. p. s. získává zakázky od města Sokolov	

Dobrá praxe X.	42
Sociální firma ONZA a. s. v Jirkově	
Dobrá praxe XI.	44
Držitelé značky Ethnic Friendly zaměstnavatel	
Dobrá praxe XII.	46
Fairtradová města – Litoměřice	
Dobrá praxe XIII.	48
Společensky odpovědné zadávání veřejných zakázek v Semilech	
Dobrá praxe XIV.	51
Zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných osob na veřejné zakázce na rekonstrukci Centra sociálních služeb Pruněřov	
Dobrá praxe XV.	52
Využití kritérií fair trade v rámci technické specifikace u veřejné zakázky malého rozsahu	
Dobrá praxe XVI.	53
Projekt „Zelený úřad Krajského úřadu Libereckého kraje“	
Dobrá praxe XVII.	56
Sociální firma Pracovní Sobota získává veřejné zakázky	

Zahraníční příklady dobré praxe

Dobrá praxe I.	60
Social Enterprise UK, Velká Británie	
Dobrá praxe II.	60
Zelené nakupování ve finském Pori	
Dobrá praxe III.	61
Voluntary Organisation Learning Association (VOLA), Velká Británie	
Dobrá praxe IV.	61
Fusion21, Velká Británie	

Dobrá praxe V.	62
Společensky odpovědné zadávání veřejných zakázek ve městě Brzeziny, Polsko	
Dobrá praxe VI.	62
Přednabídková setkání v Londýně, Velká Británie	
Dobrá praxe VII.	63
Oznamovací a konzultační systém veřejného zadávání v hrabství Devon, Velká Británie	
Dobrá praxe VIII.	63
Uplatnění sociálních a environmentálních kritérií v zakázce na stavbu nemocnice v Manchesteru, Velká Británie	
Dobrá praxe IX.	64
Ekologické nákupy ve Vídni, Rakousko	
Dobrá praxe X.	65
Společensky odpovědné olympijské hry v Londýně, Velká Británie	
Dobrá praxe XI.	66
Společensky odpovědná veřejná zakázka na dodávku nábytku pro vybavení olympijské vesnice – Zimní olympijské hry mládeže v Innsbrucku, Tyrolsko 2012, Rakousko	
Dobrá praxe XII.	67
Dodávka jízdních kol zaměstnancům radnice v Edinburghu, Skotsko	
Dobrá praxe XIII.	68
Sheffield Homes, Velká Británie	
Dobrá praxe XIV.	69
Podmínka legálního zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných na veřejných zakázkách na stavební práce – pilotní projekt, Malmö, Švédsko	
Dobrá praxe XV.	70
Zakázka na svoz objemného domovního odpadu v Liverpoolu, Velká Británie	

Dobrá praxe XVI.	70
Monitoring sociálních a environmentálních podmínek při zadávání veřejných zakázek ve Švédsku – zahájení monitorovacího portálu	
Dobrá praxe XVII.	71
Ekologicky odpovědné zadávání veřejných zakázek ve francouzském Angers	
Dobrá praxe XVIII.	71
Stanca právo, Itálie	
Dobrá praxe XIX.	72
Ekologické nákupy ve francouzském Lille	
Dobrá praxe XX.	72
Město Düsseldorf nakupuje fair, Německo	
Dobrá praxe XXI.	73
Spolupráce okresní rady West Lindsey se sociálním podnikem Hill Holt Wood, Velká Británie	
Dobrá praxe XXII.	73
Zakázka na provoz červených autobusů v Londýně – HCT Group, Velká Británie	
Dobrá praxe XXIII.	74
Grean, Skotsko	
Dobrá praxe XXIV.	74
Sociální podnik GLL jako jeden z dodavatelů v rámci olympijských her v Londýně, Velká Británie	
Dobrá praxe XXV.	74
Tyneside Cyrenians – zaměstnání lidí bez domova na stavbě ubytovny, Velká Británie	
Dobrá praxe XXVI.	75
Urban Green, Skotsko	

Příklady dobré praxe z České republiky

Uplatňování podmínky zaměstnávání 10% dlouhodobě nezaměstnaných osob ve veřejných zakázkách města Most

Město Most již tři roky přispívá ke snižování nezaměstnanosti tím, že při zadávání vybraných veřejných zakázek požaduje po zúčastněných firmách, aby zaměstnaly občany, kteří jsou dlouhodobě vedeni v evidenci Úřadu práce. Město uplatnilo podmínku zaměstnávání 10% dlouhodobě nezaměstnaných osob zatím u veřejných zakázek vypsanych na rekonstrukce panelových domů a úklid na sídlišti Chanov, kde nezaměstnanost dosahuje 90% a u jedné veřejné zakázky vypsané na úklid prostor Magistrátu města Mostu.

Zvláštní podmínka plnění veřejné zakázky

Nejméně 10% osob, které se budou podílet na plnění zakázky, přijme dodavatel do pracovního poměru z řad dlouhodobě nezaměstnaných osob, a to minimálně na dobu celého trvání plnění veřejné zakázky.

Vítězný uchazeč předloží do 1 týdne od oznámení o výběru nejvhodnější nabídky, nejpozději však před uzavřením smlouvy, seznam osob, s nimiž uzavřel pracovněprávní vztah v souvislosti s plněním zakázky, potvrzený místně příslušným úřadem práce, a zároveň předloží prohlášení o celkovém počtu osob, které se budou na plnění zakázky podílet.

V případě nedoložení výše uvedených dokladů a nesplnění podmínky ve smyslu § 44 odst. 10 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, nebude s uchazečem uzavřen smluvní vztah a bude jednáno o uzavření smluvního vztahu s uchazečem druhým v pořadí v souladu se zněním § 82 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

Za poslední tři roky se takto podařilo zaměstnat celkem dvanáct lidí, z toho devět romského etnika, přičemž šest z nich zůstalo v dlouhodobém pracovním poměru u dané firmy i poté, co práce na konkrétním projektu skončily.

V případě zakázky na úklid vítězná firma zaměstnala jednu úklidovou pracovníci z řad dlouhodobě nezaměstnaných, zakázky na stavební práce vyhrály dvě firmy, z nichž jedna zaměstnala tři a druhá čtyři dlouhodobě nezaměstnané osoby. S dalšími mnoha nezaměstnanými byly uzavřeny dohody o provedení práce. Firmy za-

městnaly uchazeče na základě doporučení místních neziskových organizací nebo na základě vlastních zkušeností a referencí (na rozdíl od pracovníků na dohodu o provedení práce, kteří byli přijímáni živelně a anonymně, což se neosvědčilo – krádeže apod.). Vesměš šlo o lidi bez vzdělání, praxe, bez zkušeností, kteří byli dle sdělení vedoucích zaměstnanců pomalí, nesamostatní, ale tvarovatelní. K výměně osob na pozicích sice došlo, ale jen ve dvou případech. Pět osob ze sedmičlenné skupiny si chtěly firmy ponechat ve stavu i po skončení prací na zakázce, nakonec však našli u firem stále zaměstnání dva pracovníci, zbylé dohnaly exekuce.

Dosavadní výsledky uplatňování zvláštní podmínky

Akce	Počet pracovníků na zakázce	Požadovaný počet	Odhad nákladů při realizaci a dosažení úspor po realizaci
Úklid sídliště Chanov (2010)	10	1	1
Zajištění běžné údržby sídliště Chanov (2010)	3	1	1
Úklid budov magistrátu města (2011)	6	1	1
Rekonstrukce bloku 1 a 11 (2011)	30	3	4
Rekonstrukce bloku 8 a 13 (2011)	30	3	3
Úklid sídliště Chanov (2012)	10	1	1
Rekonstrukce veřejných prostranství na sídlišti Chanov (2012)	10	1	1
CELKEM	99	11	12

Pracovníci se přes počáteční nedůvěru ostatních zaměstnanců rychle zařadili do kolektivu a podíleli se na realizaci cele zakázky, nejen na začátku a na konci, ale i v jejím průběhu. Kvalifikovaní řemeslníci prováděli výhradně odbornou práci a práce přípravné a dokončovací, práce pomocné během odborných prací pak byly vykonávány nově přijatými pracovníky. Pokud jde o odchody a případná selhání, jen jedna z firem zaznamenala jedno selhání, jeden odchod za lepším, a v závěru zakázky odchod dvou lidí kvůli exekucím na plat.

Podmínka 10% firmy ani město nijak nezatížila, neprodražila zakázky, firmy dokonce zvažují, že nejen naplní povinnou kvótu deseti procent, ale dají práci i dalším nezaměstnaným. Firmy spatřují možné úskalí v kumulaci takových pracovníků při ucházení se o vítězství v dalších zakázkách města, padl návrh upravit podmínku např. tak, aby se nevztahovala na firmy, které již ve dvou veřejných zakázkách dlouhodobě nezaměstnané zaměstnaly a stále je mají ve stavu. Jedna z firem také navrhuje profilaci některé nestátní neziskové organizace jako pracovní agentury a povinnost vítěze veřejné zakázky nakoupit službu (pracovníky) od této organizace.

Obě firmy shodně uvádějí, že povedlo-li se to v Chanově, povede se to i jinde (těžší prostředí a podmínky jinde být nemohou). **Město Most zvažuje využití této podmínky i u dalších veřejných zakázek**, je to ostatně součástí Integrovaného plánu rozvoje města DEMOS. Jednat se bude o **zakázky vyhovujícího charakteru, kde je vhodné tuto podmínku využít**. Především půjde o stavební zakázky, zejména o demolice a terénní úpravy (opravy chodníků či úpravy veřejných prostranství), tedy práce, které mohou vykonávat i nezaměstnaní se základním či nedokončeným základním vzděláním. V nejbližší době se město Most chystá uplatnit podmínku v rámci veřejné zakázky na rekonstrukci azylového domu v Mostě v hodnotě přibližně 10 milionů Kč, v rámci veřejné zakázky na rekonstrukci přednádražních prostor v hodnotě přibližně 50 milionů Kč a v rámci veřejné zakázky na rekonstrukci kanalizace v prostoru tramvajového křížení v hodnotě přibližně 8 milionů Kč. Realizace staveb proběhne v roce 2014. Dále bude podmínka využita v rámci dvou veřejných zakázek, zahrnutých do IPRM DOPRAVA II.: rekonstrukce přednádražních prostor (cca 50 mil. Kč) a rekonstrukce kanalizace v prostoru tramvajového křížení (cca 8 mil. Kč). Realizace staveb proběhne v roce 2014. Podmínka byla také zapracována do **Pravidel pro zadávání a průběh veřejných zakázek malého rozsahu:**

Zadavatel má možnost, v návaznosti na charakter a rozsah předmětné veřejné zakázky, v rámci zadávací dokumentace uplatnit tzv. zvláštní podmínku na plnění veřejné zakázky v sociální oblasti:

Dodavatel pro plnění veřejné zakázky bude prokazatelně zaměstnávat osoby z řad dlouhodobě nezaměstnaných, a to minimálně po dobu celého

plnění veřejné zakázky. Počet těchto osob musí činit alespoň 10 % z celkového počtu osob, které se na plnění veřejné zakázky budou podílet. Tuto skutečnost uchazeči potvrdí ve své nabídce čestným prohlášením. Vítězný uchazeč předloží do 1 týdne od oznámení o výběru nejvhodnější nabídky, nejpozději však 3 dny před uzavřením smlouvy, seznam osob, s nimiž uzavřel pracovněprávní vztah v souvislosti s plněním zakázky, potvrzený místně příslušným úřadem práce, a zároveň předloží prohlášení o celkovém počtu osob, které se budou na plnění zakázky podílet.¹

V červenci 2013 **Komise prorodinných aktivit a sociálních služeb** pověřila Agenturu pro sociální začleňování sestavením **návrhu pro Radu města**, aby tato komise posuzovala zakázky v objemu nad 1 milion Kč ještě před jejich vyhlášením s ohledem na to, **zda zakázku lze či nelze využít pro povinné zaměstnání určitého podílu znevýhodněných osob, přičemž toto posouzení pak bude závazné pro oddělení veřejných zakázek.**

„Statutární město Most vykazuje dlouhodobě velký počet deprivovaných zón s vysokou mírou nezaměstnanosti. Společensky odpovědné zadávání veřejných zakázek chápeme jako účelové zmírnění předmětných statistik, které pomáhá sociálně slabým a dlouhodobě nezaměstnaným, především z řad občanů romské národnostní menšiny, opětovně získat práci a nalézt uplatnění ve společnosti.

Do budoucna se budeme snažit zvláštní podmínku v sociální oblasti uplatňovat častěji a prověřit možnost její modifikace v návaznosti na znění zákona o veřejných zakázkách tak, aby lépe odpovídala požadavkům zadavatelů s obdobnými místními podmínkami. Závěrem můžeme konstatovat, že společensky odpovědné podnikání nijak neprodrazuje ceny veřejných zakázek a ani jinak výrazně nezatěžuje rozpočet města.“

Ing. František Jirásek,
vedoucí oddělení veřejných zakázek Magistrátu města Most

Využití této podmínky pro podporu zvýšení zaměstnanosti obyvatel sociálně vyloučených lokalit zvažují i další města, se kterými spolupracuje vládní Agentura pro sociální začleňování. Některá z nich je zařadila do **strategických plánů sociálního začleňování**, které v nich pod vedením Agentury vznikly.

¹ <http://www.mesto-most.cz/pravidla-pro-zadavani-a-prubeh-verejnych-zakazek-maleho-rozsahu/d-2778/p1=1159>

Michal Migra byl přes čtyři roky v evidenci Úřadu práce. Pak si jej jako pomocného dělníka vybrala stavební firma, která se při rekonstrukci panelových domů v sídlišti Chanov zavázala zaměstnat minimálně deset procent z řad dlouhodobě nezaměstnaných.

Město Most se zapojilo do celoevropské soutěže o nejúspěšnější projekt veřejné správy zaměřený na podporu podnikání. Do kategorie **Odpovědné podnikání přístupné všem** přihlásilo svůj projekt **Snížování míry nezaměstnanosti s využitím speciální podmínky v sociální oblasti v rámci veřejného zadávání**. Ten byl vyhodnocen jako nejlepší v celé České republice a město se tak stalo **národním vítězem ve své kategorii**.

Díky tomuto vítězství postoupilo do celoevropského kola soutěže, které se kromě států Evropské unie zúčastnily i Norsko, Srbsko a Turecko. Výsledky soutěže, organizované již šestým rokem Evropskou komisí, byly vyhlášeny v listopadu 2012 na Kypru. V celoevropské konkurenci se sice nepodařilo městu Most s projektem uspět, ale i tak je úspěch v národním kole významným, a proto Evropská komise vítěze národních kol ocenila čestným uznáním.²

Město Most se společně se 109 dalšími projekty z celé České republiky zapojilo do druhého ročníku soutěže **Česká inovace 2013** a postoupilo mezi čtrnáct jejích finalistů.

Soutěž se konala v pěti různých kategoriích, přičemž město se zúčastnilo letos nově zřízené kategorie

Veřejná správa. Třebaže Most se svým projektem nezvítězil, je již jeho účast v úzkém finále důkazem, že jde o projekt prospěšný a originální.³

Dokladem toho, že Statutární město Most se snaží k zadávání veřejných zakázek přistupovat zodpovědně, je také **1. cena v oblasti „zveřejňuje podrobné informace na webu města o zadávání, průběhu i výsledku veřejných zakázek“ v soutěži Otevřeno x Zavřeno**⁴. Organizátorem soutěže je **o. p. s. Otevřená společnost**, která **hodnotí kvalitu poskytování informací občanům** zejména úřady veřejné

² http://listy.mesto-most.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=100336&id=5607&query=M%C4%9Bsto+se+sv%C3%BDm+projektem&p2=902

³ http://listy.mesto-most.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=100336&id=5860&query=M%C4%9Bsto+zabodovalo&p2=902

⁴ <http://www.otevrete.cz/cs/>

a státní správy a dalšími povinnými subjekty, jako například subjekty ovládanými státem, krajem, nebo obcí, veřejnoprávními institucemi a dalšími.

Konkrétní čin: Přehled veřejných zakázek.

Jeho přidanou hodnotou oproti běžnému zveřejňování je:

- 1) uvedení nejvyšší a nejnižší nabídnuté ceny,
- 2) uvedení skutečného termínu dokončení,
- 3) uvedení skutečné výsledné ceny,
- 4) slovní popis důvodů, proč se výsledná změna odchýlila od původní (např. popis objednaných víceprací),
- 5) možnost různých hledisek pro vyhledávání: časové období, věcná oblast (stavební, služby, dodávky), stav realizace (vypsaná – v realizaci – realizovaná), zadávající odbor,
- 6) uvedení odpovědné osoby s kompletními kontakty a pracovním zařazením.

 <http://www.mesto-most.cz/verejne-zakazky.asp>

Hodnocení činu: Vynikající přehled veřejných zakázek.

Zásadní předností oproti jiným systémům je uvedení skutečné výsledné ceny a odůvodnění odchylky od smluvní ceny. Zásadním přínosem je též možnost různého vyhledávání.

 <http://mesto-most.cz>

Uplatnění podmínky zaměstnávání 10% dlouhodobě nezaměstnaných osob na veřejné zakázce Realizace opatření k omezení výskytu invazních rostlin v Karlovarském kraji

Karlovarský kraj uplatnil podmínku zaměstnávání 10% dlouhodobě nezaměstnaných osob na veřejné zakázce „**Realizace opatření k omezení výskytu invazních rostlin**“ v hodnotě 120 milionů Kč.⁵ Jde o jednu z klíčových aktivit projektu „Omezení výskytu invazních druhů rostlin na území Karlovarského kraje“, financovaného z Operačního programu Životní prostředí. Projekt vychází ze zkušeností pilotního projektu „Omezení výskytu bolševníku v povodí Kosího potoka“, realizovaného městem Mariánské Lázně.

Předmětem významné veřejné zakázky je omezení výskytu invazních rostlin – bolševníku velkolepého, křídlatek a netýkavky žláznaté, a to na území celého Karlovarského kraje v 29 územně vymezených oblastech s výjimkou Vojenského újezdu Hradiště. V oblasti povodí Kosího potoka na Mariánskolázeňsku je předmětem zakázky pouze likvidace křídlatek a netýkavky žláznaté, protože eradikace ploch s výskytem bolševníku zde již probíhá v rámci samostatného pilotního projektu. Likvidace bude prováděna metodami jak mechanickými, tak chemickými, nebo kombinací obou, dle zadavatelem stanovené metodiky pro jednotlivé pozemky nebo lokality. V současné době je celková plocha lokalit více než 60 km², cílem je dosáhnout do roku 2015 snížení jejich výskytu na 15–30% v závislosti na druhu rostliny a použité metodě likvidace.

Předmětem plnění této veřejné zakázky není odborný technický dozor a vypracování studie účinnosti. Na výše jmenované služby bude vypsáno samostatné výběrové řízení, kterého se budou moci zúčastnit pouze uchazeči nezávislí na dodavatelích vybraných v tomto zadávacím řízení.

Každý uchazeč mohl předložit nabídku na:

1. celý rozsah veřejné zakázky (všechny části veřejné zakázky)
2. některé části veřejné zakázky
3. jednu část veřejné zakázky

⁵ <https://www.vhodne-uverejneni.cz/zakazka/realizace-opatreni-k-omezeni-vyskytu-invaznich-rostlin>,
<http://gis.kr-karlovarsky.cz/heracleum-public/>

Zadávací dokumentace

Ve smyslu § 44 odst. 10 zákona zadavatel požaduje, aby alespoň 10 % z celkového počtu pracovníků dodavatele, kteří se budou podílet na plnění zakázky, pocházelo z řad dlouhodobě nezaměstnaných osob, tj. uchazečů o zaměstnání, kteří byli bezprostředně před započítím plnění zakázky evidováni úřadem práce po dobu alespoň 5 měsíců. Podmínku dodavatel splní, pokud s těmito osobami uzavře pracovní právní vztah.

Součástí nabídky musí být prohlášení uchazeče o tom, že nejméně 10 % osob, které se budou podílet na plnění zakázky, přijme do pracovního poměru či na dohodu o pracích konaných mimo pracovní poměr, z řad dlouhodobě nezaměstnaných osob (viz příloha č. 5). Vítězný uchazeč o zakázku před podpisem smlouvy se zadavatelem předloží seznam osob, s nimiž uzavřel pracovní právní vztah v souvislosti s plněním zakázky potvrzený místně příslušným úřadem práce, a zároveň předloží prohlášení o celkovém počtu osob, které se budou na plnění zakázky podílet. Nepředložení seznamu bude posuzováno jako neposkytnutí řádné součinnosti ve smyslu a s důsledky dle § 82 odst. 4 zákona.

Komentář: Vypuštěním požadavku na přijetí znevýhodněných osob takovým způsobem, který generuje ukončení evidence na Úřadě práce, zadavatel umožnil tzv. nekolidující zaměstnání a snížil tak kvalitu pracovního uplatnění dlouhodobě nezaměstnaných osob. Podmínka rovněž neobsahuje požadavek na pracovní uplatnění „po celou dobu zakázky“, jako je tomu v případě formulace města Most, takže nezaměstnaným přinese pouze krátkodobé pracovní uplatnění. Úřad práce počítá s využitím institutu krátkodobého zaměstnání dle § 25 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, které umožní nepřihlížet k nízké mzdě při stanovování nároku na podporu v nezaměstnanosti. U osob v hmotné nouzi zde však navíc vzniká riziko zhoršení jejich sociální situace v důsledku náhlého poklesu příjmu – vhodné řešit s využitím § 10 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.

Na druhou stranu smlouva požadavek „po celou dobu zakázky“ obsahuje a obsahuje i sankce při jeho neplnění, proto bude muset zadavatel přistoupit k jednání s dodavateli, jak zajistí své smluvní závazky.

Příloha č. 3 – SMLOUVA O DÍLO – návrh

1. Předmět díla a místo plnění díla

- Zhotovitel potvrzuje, že se v plném rozsahu seznámil s rozsahem a povahou díla, že jsou mu známy veškeré technické, kvalitativní a jiné podmínky nezbytné k realizaci díla, že disponuje takovými kapacitami a odbornými znalostmi, které jsou k provedení díla nezbytné, zejména:
- zaměstná z celkového počtu pracovníků, kteří se budou podílet na plnění zakázky po celou dobu její realizace, nejméně 10 % osob z řad dlouhodobě nezaměstnaných.

***Komentář:** I přes sezónní charakter zakázky zavázal zadavatel dodavatele k plnění podmínky 10 % po celou dobu plnění...*

5. Smluvní pokuty

5.3 Za nedodržení % počtu pracovníků z řad dlouhodobě nezaměstnaných činí smluvní pokuta 0,05 % celkové hodnoty zakázky v daném kalendářním roce za každé zjištěné porušení a den prodlení.

***Komentář:** ... a za neplnění podmínky stanovil sankce.*

7. Deník prací

7.1 Zhotovitel je povinen vést ode dne zahájení činnosti deník prací (dále jen „deník“), do kterého je povinen zapisovat všechny skutečnosti rozhodné pro plnění smlouvy o dílo. Zejména je povinen zapisovat údaje o počtu pracovníků na pracovišti vč. jejich jmenného seznamu, o časovém postupu prací, jejich jakosti, zdůvodnění odchylek prováděných prací od Technické specifikace, zaznamenávat zpětné vazby od vlastníků pozemků nebo jiných subjektů, které budou projektem dotčeny. Povinnost vést deník prací končí předáním a převzetím celého ukončeného díla. Kopii všech listů deníku předá zhotovitel objednateli nejpozději v den ukončení díla.

7.2 V deníku prací musí být vedeno mimo jiné:

- název, sídlo, IČO zhotovitele
- název, sídlo, IČO objednatele
- název, sídlo, IČO osoby vykonávající technický dozor

7.3 Zhotovitel je povinen v rámci vedení deníku vést rovněž řádnou evidenci u chemických zásahů dle zákona 326/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

7.4 Zápisy do deníku čitelně zapisuje a podepisuje zhotovitel vždy ten den, kdy byly práce provedeny nebo kdy nastaly okolnosti, které jsou předmětem zápisu. Mimo zhotovitele může do deníku provádět záznamy pouze objednatel, jím pověřený zástupce nebo příslušné orgány státní správy.

7.5 Nesouhlasí-li zhotovitel se zápisem, který učinil objednatel nebo jím pověřený zástupce, musí k tomuto zápisu připojit svoje stanovisko nejpozději do tří pracovních dnů, jinak se má za to, že s uvedeným zápisem souhlasí.

7.6 Objednatel nebo jím pověřený zástupce je povinen se k zápisům v deníku, učiněným zhotovitelem, vyjadřovat nejpozději do pěti pracovních dnů od předložení zápisu ke kontrole.

7.7 Zápisy v Deníku se nepovažují za změnu smlouvy, ale slouží jako doklad pro vypracování případných doplňků (dodatků) a změn smlouvy o dílo a ke kontrole dodržení závazku zhotovitele zaměstnat po celou dobu zakázky 10 % pracovníků z řad dlouhodobě nezaměstnaných.

Komentář: Kontrolu plnění nastavil zadavatel vhodně též písemnou formou zápisů v Deníku. Dodržování podmínky bude kontrolovatelné i mimo sezónu, tj. mimo vegetační období invazivních rostlin.

V srpnu 2013 proběhlo na popud Agentury pro sociální začleňování při Úřadu vlády ČR setkání zástupců zadavatele (Krajský úřad Karlovarského kraje) se zástupci Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Karlových Varech, Agentury pro sociální začleňování při Úřadu vlády ČR, Agentury projektového a dotačního managementu Karlovy Vary a vítěznými firmami (ze 7 se jich dostavilo 5), na kterém bylo vyjasněno dokladování splnění podmínky zaměstnávání 10 % dlouhodobě nezaměstnaných na této veřejné zakázce a firmám byla nabídnuta možnost spolupráce s místními nestátními neziskovými organizacemi při zajišťování předpřipravených, motivovaných zaměstnanců. O tuto spolupráci projevila zájem pouze jedna z vítězných firem, která na místě podepsala smlouvu s dodavatelem. Ostatní firmy projevily zájem o možnost splnění podmínky 10 % formou subdodávek, což jim bylo Karlovarským krajem (resp. Agenturou projektového a dotačního managementu KV kraje p. o.) nabídnuto (z důvodu sezónnosti prací), přestože v zadávací dokumentaci je výslovně požadováno „uzavření pracovněprávního vztahu s dodavatelem“ a mimo sezónu je možné zaměstnance převést na jinou práci. Tímto zadavatel sice podpořil regionální sociální podniky, zaměstnávající osoby se znevýhodněním na trhu práce (které budou muset na tuto zakázku nabírat nové zaměstnance z evidence Úřadu práce), na druhou stranu však rezignoval na příležitost k integraci dlouhodobě nezaměstnaných osob mezi běžné zaměstnance běžných firem. Díky tomu, že budou se zaměstnanci uzavírat dohody o provedení práce na cca 3 měsíce v roce (tzv. nekolidující zaměstnání), pokud si měsíčně nevydělají více jak polovinu minimální mzdy (4.250 Kč), zůstanou v evidenci Úřadu práce a budou jim poníženy sociální dávky.

 <http://www.kr-karlovarsky.cz/>,

 <http://gis.kr-karlovarsky.cz/heracleum-public/>

Spolupráce mezi městem Břeclav a Kontaktním pracovištěm Úřadu práce ČR v Břeclavi při zajištění pracovních sil při výstavbě Azylového domu

Jedním z opatření Strategického plánu sociálního začleňování Břeclav na léta 2013–20146 je vyhrazení 10 % pracovních míst ve veřejných zakázkách města dlouhodobě nezaměstnaným. Město může v zadávacích podmínkách uvést též požadavky týkající se zvláštních podmínek na plnění veřejné zakázky, a to zejména v sociální oblasti, v oblasti zaměstnanosti nebo v oblasti životního prostředí. Součástí každé podané nabídky musí být prohlášení uchazeče o tom, že nejméně 10 % osob, které se budou podílet na plnění zakázky, přijme do pracovního poměru či na dohodu o pracích konaných mimo pracovní poměr, z řad dlouhodobě nezaměstnaných osob.

Bylo dohodnuto, že tato **praxe bude uplatněna při plánované stavbě azylového domu pro jednotlivce a pro rodiny**. Předpokládá se však, že bude možné podmínku 10 % aplikovat i na dalších městských zakázkách.

Dne 12. 7. 2013 byl schválen projekt **Azylový dům Břeclav**, financovaný z Integrovaného operačního programu, oblast podpory 3.1b – služby v oblasti sociální integrace. Projekt je součástí Integrovaného plánu rozvoje města a bude realizován městem Břeclav v letech 2013–2015. Cílem projektu je výstavba nového azylového domu a rozšíření sociálních služeb města Břeclavi.

Schválení projektu předcházelo uzavření **smlouvy o partnerství a vzájemné spolupráci mezi městem Břeclav a Kontaktním pracovištěm Úřadu práce ČR v Břeclavi za účelem realizace „Azylového domu ve Staré Břeclavi“**. Smluvní strany se dohodly na partnerství při přípravě, realizaci a zajištění pracovních sil při výstavbě Azylového domu v Břeclavi. **Hlavním úkolem bude zařadit vhodné klienty Azylového domu a Kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR v Břeclavi do pracovního procesu.**

⁶ Strategický plán sociálního začleňování Břeclav na léta 2013–2014 je popisem postupů podporujících sociální integraci rodin a jednotlivců ohrožených sociálním vyloučením nebo se pohybujících na hranici sociálního vyloučení na území města Břeclavi. Strategický plán sociálního začleňování Břeclav vznikl v období působení Agentury pro sociální začleňování v Břeclavi. Na jeho tvorbě se podílely brečlavské neziskové organizace a další instituce, sdružené v Lokálním partnerství Břeclav. Je dokumentem, který v sobě skýtá prvky strategického plánu, ale zároveň jsou zde obsažena konkrétní opatření, která jsou již realizována a definována v krátkodobém horizontu, i když jejich dopad je dlouhodobý. Tento dokument by měl být vnímán jako závazný plán města Břeclavi na poli práce s lidmi ohroženými sociálním vyloučením nebo těmi, kteří se v situaci sociálního vyloučení již nacházejí. Cílovou skupinou jsou všichni obyvatelé města Břeclavi, kteří jsou ohroženi sociální exkluzí a jejichž životní situace vyžaduje aktivní řešení a přístup.
<http://www.socialni-zaclenovani.cz/dokumenty/dokumenty-pro-lokalitu-breclav>

Smluvní strany se dohodly, že se budou spolupodílet na realizaci projektu tak, že:

a) Město Břeclav:

- zabezpečí řízení přípravy výběrového řízení na stavební práce Azylového domu v Břeclavi,
- připraví a bude konzultovat zadávací podmínky s Úřadem práce Břeclav,
- bude se aktivně podílet na výběru pracovních sil
- a bude akceptovat doporučení partnera v rámci výběru pracovních sil z řad klientů Azylového domu v Břeclavi,
- zajistí koordinaci veškeré administrativy pro čerpání finančních prostředků z Integrovaného operačního programu.

b) Partner zabezpečí tyto činnosti:

- poradenská a koordinační pomoc při výběru vhodných kandidátů z řad klientů Azylového domu a Úřadu práce v Břeclavi
- vytipování vhodných klientů
- **připomínkování zadávací dokumentace ve vztahu k pracovníkům z řad Azylového domu**
- delegování pověřeného zástupce na výběr a doporučení jednotlivých klientů
- vypracování závěrečné zprávy, která zhodnotí průběh výběru pracovníka.

Partner má právo na veškeré informace týkající se průběhu pracovního poměru u jednotlivých pracovníků.

Smlouva je uzavřena na dobu neurčitou, a to po dobu od 4. 2. 2011 minimálně do 31. 12. 2015 s tím, že tato doba se automaticky prodlužuje na dobu nezbytně nutnou k zajištění udržitelnosti jednotlivých projektů (tj. min. pět let od ukončení projektů) realizovaných smluvními stranami.

 <http://breclav.org/>

DOBŘÁ PRAXE IV.

Uplatnění osobních poradců z řad uchazečů o zaměstnání v rámci projektu „Společnou cestou za prací“ Úřadu práce v Děčíně (dnes Kontaktního pracoviště ÚP ČR v Děčíně)

Projekt „**Společnou cestou za prací**“⁷ byl realizován od 1. ledna 2010 do 30. listopadu 2012 Úřadem práce v Děčíně (dnešní Kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR v Děčíně), financován z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

Cílem projektu „Společnou cestou za prací“ bylo zvýšit šance pro vstup na trh práce účastníkům z cílové skupiny, což byli lidé bez vzdělání, lidé s nedostatečnou kvalifikací či s kvalifikací neuplatnitelnou na trhu práce, z důvodu péče o děti, změny zdravotního stavu nebo ztráty pracovních dovedností (dlouhodobě nevykonávali profesi, pro niž mají kvalifikaci). Celkem projektem prošlo 350 klientů z této cílové skupiny.

Po úvodní, diagnostické a motivační části projektu byl každému účastníkovi vypracován individuální pracovní plán (IPP) a výběr vhodného vzdělávání formou rekvalifikačního kurzu nebo popř. přímý vstup na trh práce. Po celou dobu účasti v projektu byl každému účastníkovi přidělen osobní poradce, který jednotlivým účastníkům pomáhal při orientaci na trhu práce, hledání vhodného zaměstnání pomocí různých metod a v případě potřeby doprovázel účastníka na jednání k potenciálním zaměstnavatelům. Pro 125 účastníků bylo zajištěno dotované zaměstnání po dobu 12 měsíců, dalších nejméně 50 osob bylo umístěno na nedotované pracovní místo.

Ze zadávací dokumentace veřejné zakázky: „Poskytování komplexních služeb v projektu **SPOLEČNOU CESTOU ZA PRACÍ**“⁸

Aktivita 3. Výběr a proškolení osobních poradců

- současně s prvním předvýběrem a výběrem účastníků projektu, proběhne výběr tzv. osobních poradců;
- **osobní poradci budou vybíráni z evidence uchazečů o zaměstnání;**
- **hlavním kritériem výběru osobních poradců jsou jejich osobnostní předpoklady** (komunikativnost, ochota pomáhat) a motivace k práci s nezaměstnanými; sekundárně bude sledováno vzdělání (předpokladem je min. středoškolské vzdělání) **a praxe v práci s lidmi;**

⁷ <http://www.esfcr.cz/projekty/spolecnou-cestou-za-praci>

⁸ <http://www.esfcr.cz/zakazky/spolecnou-cestou-za-praci>

- **vybraní osobní poradci budou proškoleni dodavatelem nebo formou sub-dodávky v rozsahu 120 hodin pro práci osobních poradců** (komunikační dovednosti, řešení konfliktů, problematika trhu práce a nezaměstnanosti, zvláštnost práce s dlouhodobě nezaměstnanými atd.);
- **s 12 absolventy tohoto školení uzavře dodavatel následně pracovní poměr na dobu určitou do konce plnění veřejné zakázky;**
- **osobní poradci budou individuálně pracovat s účastníky**, pomáhat s naplňováním individuálního projektového plánu, pomáhat účastníkům hledat si vhodné zaměstnání s využitím různých metod a zdrojů informací, asistovat při zajišťování doprovodných opatření, aktivně spolupracovat s expertem trhu práce z týmu žadatele, doprovázet účastníky na jednání se zaměstnavateli, pomáhat účastníkům vyhodnotit příčiny případného neúspěchu, motivovat je při opakovaném hledání zaměstnání, a to po celou dobu jejich účasti v rekvalifikaci, motivačně poradenském kurzu a nebo praxi, v průběhu individuálního ověřování pracovních možností a dotovaného zaměstnání a dále i po ukončení jeho působení v těchto aktivitách, a to po dobu minimálně 3 měsíců, maximálně do konce projektu.

Výstupy aktivity 3:

- **12 proškolených osobních poradců, s potvrzením o absolvování školení (osvědčení)**
- **prezenční listiny, osnovy**
- **12 pracovních smluv na dobu určitou (po dobu trvání projektů), pracovní náplň**

Způsob hodnocení nabídek podle hodnotících kritérií

Základním kritériem hodnocení je ekonomická výhodnost nabídky.

Hodnotící kritéria:

1. Výše ceny zakázky (bez přímé podpory) bez DPH: váha 30 %
 2. Kvalita služeb poskytovaných při plnění veřejné zakázky: . . . váha 70 %
- Výše ceny zakázky (bez přímé podpory) bez DPH (váha 30 %)

Uchazeč získá vážený počet bodů N dle vzorce:

$$N = 100 \times \frac{\text{Nejnižší nabídková cena}}{\text{Nabídková cena uchazeče}} \times 0,3$$

Kvalita služeb poskytovaných při plnění veřejné zakázky (váha 70 %)

Pro hodnocení nabídek dle kritéria kvalita služeb poskytovaných při plnění veřejné zakázky použije hodnotící komise bodovací stupnici v rozsahu 0–100 (viz níže) tak, že každé jednotlivé nabídce bude přidělena bodová hodnota odrážející kvalitu služeb z hlediska co nejlepšího dosažení cíle projektu pro

účastníky projektu (cílové skupiny). Cílem projektu je přitom zmírnění důsledků dlouhodobé nezaměstnanosti a umístění alespoň 50 % účastníků na dotované či nedotované pracovní místo.

Kvalita služeb bude vyhodnocena podle způsobu zajištění plnění služeb, který uchazeč nabídne ve struktuře stanovené v příloze č. 5, bod 2.1 až 2.4. (tj. kvalita zajištění plnění veřejné zakázky a dostupnosti místa realizace; technické vybavení; kvalita poradenských, motivačních, diagnostických a rekvalifikačních aktivit; kvalita poradenství ke zprostředkování zaměstnání; práce s klienty a zaměstnavateli; kvalita redistribuce doprovodných opatření za účastníky projektu). Pokud bude uchazečova nabídka vybrána jako nejvhodnější, je uchazeč při plnění veřejné zakázky jím uvedeným způsobem zajištění plnění služeb vázán. Uchazečem nabídnutý způsob zajištění plnění veřejné zakázky bude z hlediska kvality posuzován ve svém celku, tj. jednotlivé části uvedené v 2.1 až 2.4 přílohy č. 5 netvoří žádná samostatná dílčí kritéria (subkritéria).

- Uchazeč není oprávněn vázat jím navrhnutý způsob zajištění plnění veřejné zakázky na splnění jakýchkoliv podmínek.

Hodnotící stupně:

- Vynikající 91–100 bodů
- Velmi dobré 71–90 bodů
- Dobré 51–70 bodů
- Uspokojivé 21–50 bodů
- Neuspokojivé 1–20 bodů
- Nepředloženy podklady 0 bodů
- Uchazeč získá počet bodů K dle vzorce:

$$K = \text{přidělené body} \times 0,7$$

Body za hodnocená kritéria se sečtou. Nabídka, která získá nejvíce bodů je nabídkou vítěznou v dané části veřejné zakázky.

Vítězný dodavatel

Název: TIVIT spol. s r.o. / Centrum komunitní práce Ústí nad Labem

IČ: 47283823/63153548, DIČ: CZ47283823/CZ63153548

Sídlo: Březiny 77, Děčín XXVII, PSČ 40502/Koněvova 18, Ústí nad Labem, PSČ 40001

Osoba oprávněná jednat jménem dodavatele: Ing. Stanislav Vít

Poznámka k dodavateli: Jedná se o společnou nabídku 2 firem – TIVIT spol. s r.o. a Centrum komunitní práce Ústí nad Labem⁹

⁹ <http://www.tivit.cz/projekty/ukoncene/spolecnou-cestou-za-praci>

V praxi Úřad práce provedl předvýběr uchazečů vhodných na pozici osobních poradců, výběrové řízení již provedl dodavatel, který tyto pracovníky proškolil a uzavřel s nimi pracovní smlouvy na dobu určitou na dobu trvání projektu. Podle informací získaných od ředitelky KoP ÚP v Děčíně v červenci 2013 jsou osobní poradci nadále zaměstnání u dodavatele. Dodavatel je místní, nadále realizuje grantové projekty financované z ESF, stále aktivně spolupracuje s ÚP. Poněkud horší zkušenosti má KoP ÚP v Děčíně s dodavateli, kteří nejsou místní – po ukončení projektu dochází k propouštění zaměstnanců – osobních poradců, někteří z nich si nacházejí náhradní zaměstnání, někteří se však vracejí do evidence uchazečů o zaměstnání.

„Určitě bych tuto praxi doporučila, je však potřeba zvážit, jak hodně budoucího dodavatele zatížíme. Pokud má dodavatel plnit indikátory projektu (zakázku), musí mít kvalifikovaný personál. A to je pak otázka, zda jsme schopni z evidence uchazečů o zaměstnání vybrat požadované lidi. Jsme velký úřad, máme v evidenci mnoho uchazečů o zaměstnání, včetně vysokoškolsky vzdělaných, v jiném regionu to však může být problém.

Určitě je nutné specifikovat veřejné zakázky, u kterých by to měla být samozřejmost – pomocného a níže kvalifikovaného personálu máme mnoho. Dovedu si představit, že veškeré práce (údržba, úklid, opravy, péče o zeleň, o majetek města či obce...) v rámci komunity města či obce budou zadávány společensky odpovědně = zapojí místní komunitu.

Ze zkušenosti mohu i říci, že pokud je dodavatel našich služeb místní, záleží mu více na „jménu“ firmy: lépe si vybírá místní personál, více spolupracuje s úřadem, vedení se více zajímá o místní podmínky, řeší pružně vzniklé problémy, nezbavuje se personálu ihned po ukončení zakázky.“

Mgr. Marie Blažková,

ředitelka kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR v Děčíně

<http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/ulk/kop/decin>

Obdobné příklady uplatňování osobních poradců z řad uchazečů o zaměstnání na veřejných zakázkách najdeme např. v rámci projektů realizovaných Úřadem práce v Mostě (dnes Kontaktní pracoviště ÚP ČR v Mostě). Viz např. projekty **Podpora zaměstnanosti v sociálně vyloučených lokalitách Mostecka**,¹⁰

¹⁰ <http://www.esfcr.cz/zakazky/poskytovani-komplexnich-sluzbe-v-projektu-podpora>

Práce na Mostecku pro každého¹¹ apod. V projektu Práce na Mostecku pro každého je výběr osobních poradců popsán takto:

Číslo aktivity: 03
Název klíčové aktivity: Výběr a proškolení osobních poradců

Popis realizace klíčových aktivit:

Současně s prvním předvýběrem a výběrem účastníků proběhne též výběr tzv. osobních poradců. Osobní poradci (OP) budou vybráni z evidence uchazečů o zaměstnání. Hlavním kritériem výběru OP jsou jejich osobnostní předpoklady (komunikativnost, ochota pomáhat) a motivace k práci s nezaměstnanými. Sekundárně bude sledováno, jaké je vzdělání uchazečů o tuto práci či zda již mají nějakou praxi v práci s lidmi. Vybraní poradci budou proškoleni dodavatelem nebo formou subdodávky v rozsahu 120 hodin pro práci osobních poradců a s 10 absolventy tohoto kurzu uzavře následně dodavatel pracovní smlouvu na dobu určitou do konce plnění veřejné zakázky.

„Úřad práce v Mostě (dnešní Kontaktní pracoviště Úřadu práce v Mostě) stanovil při realizaci regionálních individuálních projektů na podporu zaměstnanosti ve veřejných zakázkách podmínku zaměstnávání určitého počtu dlouhodobě nezaměstnaných. Z uchazečů o zaměstnání byli vybráni ti, kteří na tom byli o něco lépe, byli vybaveni komunikačními dovednostmi a tyto osoby byly zaměstnány jako pracovní laičtí poradci. Ostatním dlouhodobě nezaměstnaným uchazečům o zaměstnání pomáhali zorientovat se na trhu práce, vybírat z pracovních nabídek, připravovat se na pracovní pohovory apod. Uplatňování této podmínky se osvědčilo, osobní poradci pracovali s nadšením, byli vděční za pracovní příležitost a stali se dobrým vzorem pro ostatní nezaměstnané.“

Alena Zieglerová,

*dříve vedoucí odboru projektů RLZ Úřadu práce v Mostě,
nyní vedoucí expertního oddělení
Agentury pro sociální začleňování Úřadu vlády ČR*

<http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/ulk/kop/most>

¹¹ <http://www.esfcr.cz/zakazky/poskytovani-komplexnich-sluzeb-v-projektu-prace-na-mostecku>

Podmínka zaměstnávání osob se zdravotním postižením na veřejné zakázce „Údržba veřejné zeleně a úklid veřejných prostranství ve dvou lokalitách městské části Praha 12¹²“

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky v Kč bez DPH: 24.917.000 Kč

- z toho pro část I. – lokalitu č. 6: 14 758 000 Kč
- z toho pro část II. – lokalitu č. 7: 10 159 000 Kč

Předmětem plnění veřejné zakázky je údržba veřejné zeleně a úklid veřejných prostranství ve dvou různých lokalitách městské části Praha 12. Předmět veřejné zakázky je rozdělen do dvou částí. Uchazeči mohli podat nabídku na realizaci pouze jedné z částí veřejné zakázky nebo mohli podat dvě samostatné nabídky na realizaci obou částí veřejné zakázky, a to i současně a v jedné obálce. S podáním nabídky na konkrétní část souviselo i splnění příslušné kvalifikace. Hodnocení nabídek proběhlo pro každou část samostatně.

Předpokládaný termín zahájení plnění: 1. 5. 2013

Předpokládaný termín ukončení plnění: 30. 4. 2017

Další požadavky zadavatele

- Zadavatel využívá svého práva dle § 101 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, a omezuje toto zadávací řízení pouze na zvýhodněného dodavatele.
- „Zvýhodněným dodavatelem“ je dodavatel, který zaměstnává více než 50% osob se zdravotním postižením dle § 67 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.
- Splnění předpokladu musí dodavatel prokázat v nabídce předložením potvrzení Úřadu práce České republiky nebo potvrzením či rozhodnutím orgánu sociálního zabezpečení, z nichž bude vyplývat překročení hranice 50% osob se zdravotním postižením.
- Při použití těchto ustanovení je vyloučeno prokazovat výše uvedené skutečnosti prostřednictvím jiných osob (subdodavatelů).

Způsob hodnocení nabídek

Základním kritériem hodnocení je ekonomická výhodnost nabídky.

Hodnotící kritéria:

I. Nabídková cena včetně DPH (váha 60%)

Nejlépe bude hodnocena nabídka s nejnižší nabídkou cenou včetně DPH.

¹² <http://www.praha12.cz/udrzba-verejne-zelene-a-uklid-verejnych-prostranstvi-ve-dvou-lokalitach-mestske-casti-praha-12/d-26899>

II. Podíl realizace veřejné zakázky osobami se zdravotním postižením (váha 20 %)

- V rámci tohoto subkritéria uchazeč stanoví u každé položky v předmětu veřejné zakázky zvlášť v procentech finanční objem činností vykonávaných OZP, a tento finanční objem náležitě zdůvodní konkrétním popisem činností, které budou, případně nebudou fakticky při plnění veřejné zakázky vykonávat tyto osoby.
- Výše uvedené finanční objemy včetně odůvodnění uchazeč vyplní do tabulky pro hodnocení, která je přílohou Zadávací dokumentace, přičemž je uchazeč povinen tímto způsobem popsat každou položku tabulky pro hodnocení – nedodržení tohoto požadavku povede k vyloučení uchazeče ze zadávacího řízení.
- Na základě vyplnění tabulky pro hodnocení bude vypočten podíl finančního objemu činností zabezpečovaných osobami se zdravotním postižením.
- Nejlépe bude hodnocena nabídka, která nabídne největší uvedený celkový podíl v procentech osob se zdravotním postižením.
- Zadavatel stanovuje minimální podíl rozsahu faktického plnění osobami se zdravotním postižením na 30%; pokud uchazeč nabídne podíl menší, bude jeho nabídka vyřazena a uchazeč následně vyřazen ze zadávacího řízení.

II. Způsob realizace veřejné zakázky (váha 20%)

Uchazeč zpracuje metodiku řešení veřejné zakázky se zaměřením na níže uvedené parametry v rozsahu maximálně 10 normostran:

I. popis procesu seznamování pracovníků s jednotlivými pracovními úkony, technologiemi apod.

II. popis jak bude uchazeč podporovat prohlubování dovedností zaměstnanců a zajišťovat jejich bezpečnost při používání strojů a materiálů, včetně popisu používaných pracovních pomůcek, oděvů a další péče o ně, s důrazem na osoby se zdravotním postižením – popisy se musí vztahovat k předmětu veřejné zakázky, nikoliv pouze k běžným administrativním a jiným činnostem.

Nejlépe bude vyhodnocena nabídka, která nejvhodnějším způsobem popíše a zohlední výše uvedené parametry ve vztahu k předmětu plnění veřejné zakázky, přičemž nejvhodnější nabídce v tomto subkritériu bude v ideálním případě přiděleno vždy maximálně 100 bodů. Ostatním nabídkám budou v daném subkritériu body přiděleny na základě porovnání s nejvhodnější nabídkou a dle následující stupnice:

- 81–100 bodů výborný
- 61–80 bodů velmi dobrý
- 41–60 bodů dobrý
- 21–40 bodů dostatečný
- 0–20 bodů nedostatečný či chybějící

Pokud nabídka nebude obsahovat popis způsobu realizace s ohledem na libovolný výše uvedený parametr, má se za to, že taková nabídka nesplňuje požadavky na minimální úroveň plnění veřejné zakázky a taková nabídka bude vyřazena a uchazeč, který takovou nabídku podal, bude vyloučen ze zadávacího řízení.

Součástí zprávy o hodnocení nabídek bude i zdůvodnění přidělených bodových hodnot.

I přes takto definovaná hodnotící kritéria se sešlo více než 10 nabídek a na jejich hodnocení se podílela Agentura pro sociální začleňování. Jako vítězná firma byla vybrána sociální firma FOKUS, která v subkritériu „Způsob realizace veřejné zakázky“ získala 100 bodů.

Úřad městské části má na svých webových stránkách vytvořen přehledný systém zadávacích řízení včetně archivu veřejných zakázek. Má také na svých webových stránkách umístěnou Směrnici o zadávání veřejných zakázek malého rozsahu.¹³

 www.praha12.cz

¹³ <http://www.praha12.cz/verejne-zakazky/d-6279?p1=2042>

Zelené úřadování na Městském úřadu v Uherském Hradišti

Podpora procesu ekologizace provozu na Městském úřadu v Uherském Hradišti vyplynula jednak ze zapojení města do projektu **Zelená pro Zlínský kraj**, ale především jako jeden z úkolů specifikovaných ve výstupech **procesu sebehodnocení úřadu metodou CAF (Společný hodnotící rámec)**.¹⁴ Účast města v projektu Zelená pro Zlínský kraj následně poskytla vhodný aplikační rámec pro úspěšné zahájení řešení tohoto úkolu.

V rámci projektu byl v Uherském Hradišti připraven **akční plán ekologizace provozu úřadu**. V akčním plánu jsou obsaženy téměř čtyři desítky opatření, které by měly přispět ke snížení vlivu provozu úřadu a městem zřizovaných organizací na životní prostředí. Jedná se například o opatření směřující k úsporám energií, zvýšení využívání recyklovaného papíru, zdokonalení systému třídění odpadů, úklidového režimu nebo **nákup výrobků splňujících kritéria značky „Ekologicky šetrný výrobek“**. Opatření směřovala také ke **snížení provozních nákladů na chod úřadu**.

Příklady opatření z akčního plánu

Oblast – opatření	Zodpovídá	Termín	Odhad nákladů při realizaci a dosažení úspor po realizaci
Oblast 1. Papír a výrobky z něho. Používat papírové výrobky z recyklovaného papíru (např. xerografický papír, bloky, tiskopisy, obálky, archivační systémy)	Odbor kanceláře starosty (KST): nákupčí	postupně od 1. 1. 2008 dle potřeby nákupu	Finančně neutrální opatření
Oblast 2. Kancelářské potřeby. Nakupovat psací potřeby s vyměnitelnými náplněmi a používat náhradní náplně do nich. Nakupovat dřevěné nelakované tužky	Odbor kanceláře starosty: nákupčí	od 1. 1. 2008	Finančně neutrální opatření nebo mírná úspora

¹⁴ Model CAF je nástroj řízení kvality, který byl vytvořen speciálně pro podmínky organizací veřejného sektoru. Základem Modelu CAF je sebehodnocení, které pomáhá organizaci jednak identifikovat její silné stránky, jednak získat přehled aktivit vedoucích k trvalému zlepšování výkonnosti organizace.

^{14a} např. zde: <http://www.csq.cz/cs/model-caf-a.html>

Oblast – opatření	Zodpovídá	Termín	Odhad nákladů při realizaci a dosažení úspor po realizaci
Oblast 3. Zařízení interiéru. Přednostně nakupovat nábytek z masivního dřeva (dle možnosti s FSC certifikátem), nebo alespoň u nábytku z dřevotřísky preferovat nábytek splňující kritéria certifikátu Ekologicky šetrný výrobek (především co se týče obsahu formaldehydu)	Odbor kanceláře starosty: vedoucí	postupně dle potřeby a možnosti nákupu	Finančně neutrální opatření
Oblast 3. Zařízení interiéru. Používat přednostně nátěrové hmoty ředitelné vodou a bez obsahu toxických látek	Odbor kanceláře starosty: vedoucí/ pracovníci údržby	od 1. 1. 2008 dle finanční náročnosti	
Oblast 4. Čištění a úklid. Vybrat čisticí prostředky bez chloru a jeho sloučenin	Odbor kanceláře starosty: pracovník zodpovědný za úklid	Do 31. 12. 2008 dle finanční náročnosti	Finanční náročnost zjistí pracovníci při nákupu
Oblast 6. Odpady. Vyhnout se některým typům obalů – nápojovým kartonům a jiným kombinovaným obalům, hliníku	Odbor kanceláře starosty: nákupčí	od 1. 1. 2008	Finančně neutrální opatření
Oblast 6. Odpady. Upřednostňovat výrobky s dlouhou životností	Odbor kanceláře starosty: nákupčí	od 1. 1. 2008	Je možné zvýšení nákladů při pořízení trvanlivějších výrobků
Oblast 7. Spotřeba energie. Kupovat elektrospotřebiče s nízkou spotřebou energie (energeticky štítek A, případně A++ u chladniček)	Odbor kanceláře starosty: nákupčí	postupně dle potřeby a možnosti nákupu	Finančně neutrální opatření

Zkušenosti s přípravou plánu ekologizace provozu, jakož i některé příklady zapojování veřejnosti v rámci konceptu místní Agendy 21 shrnuje publikace **Ekologizace provozu úřadu a další příklady participativních postupů místní samosprávy**, vydaná v souladu s plánem ekologizace provozu na recyklovaném papíře, která je dostupná také v elektronické verzi. Brožura je určena především představitelům veřejných institucí i dalších organizací, které chtějí podpořit aktuální společenskou potřebu po environmentálně šetrnějších přístupech.¹⁵

Opatření, která se povedlo během let 2007–2010 zavést: elektronické materiály (CD) pro zastupitele místo papírových tisků, vypínání počítačů i na pochůzky, vytahování počítačů ze zásuvky po skončení pracovní doby, nákup skleněných džbánek na pitnou vodu na každý odbor místo doposud používaných plastových lahví s balenou vodou, dávkovače mýdla na toaletách, používání některých výrobků z recyklovaných papírů (obálky, šanony, bloky), tisk některých publikací na recyklovaný papír, výrobky se značkou *Ekologicky šetrný výrobek* v oblasti úklidu, automatické přednastavení černobílého a oboustranného tisku; školení pro zaměstnance na téma „tisk jako brožura“, nakoupení služebních kol: na každý odbor alespoň jedno, více na městskou policii; informace občanům o ekologizaci u poatelny, kde chodí nejvíce lidí.

Uherské Hradiště vyvíjí celou řadu dalších aktivit na podporu místního udržitelného rozvoje, v letech 2008–2009 realizovalo projekt Rozvoj místní Agendy 21, mj. zaměřeným na tuto oblast, od roku 2005 je členem Člen Národní sítě Zdravých měst ČR, uzavřelo partnerství s Týmovou iniciativou pro místní udržitelný rozvoj (TIMUR) za účelem spolupráce a metodické podpory při sledování a hodnocení rozvoje a kvality života ve městě apod. **Za své aktivity a systémový přístup k ekologizaci dostalo Uherské Hradiště Cenu Ministerstva vnitra za inovaci ve veřejné správě za rok 2008¹⁶, za realizaci opatření místní Agendy 21 potom další ocenění v roce 2012.¹⁷**

Zdroj: <http://www.mesto-uh.cz/Folders/27661-1-Ekologie.aspx>

 <http://www.mesto-uh.cz/>

¹⁵ Publikace ke stažení zde: <http://www.mesto-uh.cz/Articles/4782-2-MU+bude+hospodarit+ekologicteji.aspx>

¹⁶ http://www.ekoporadna.cz/files/Ekoporadenstvi_prikklady_05.pdf

¹⁷ <http://www.mvcr.cz/clanek/verejna-sprava-podpora-zavadeni-kvality-ve-verejne-sprave.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

DOBRÁ PRAXE VII.

Město Svitavy podporuje sociální podniky při zadávání veřejných zakázek

Město Svitavy nakupuje část služeb od sociálních podniků. Např. od sociálního podniku **PUCLE SLUŽBY s.r.o.**, který zaměstnává osoby se sociálním a zdravotním znevýhodněním, nakupuje úklidové a čistící práce. Dalším příkladem spolupráce je nákup služeb od občanského sdružení Květná Zahrada.

Občanské sdružení Květná Zahrada sídlí v obci Květná a ubytovává a zaměstnává mladé lidi, kteří se po dosažení plnoletosti vrací z dětských domovů. Sociální podnikání mělo zpočátku přímou vazbu na činnost Domu na půl cesty, kde většina klientů pracovala přímo na statku v nejrůznějších zemědělských činnostech. Při současném počtu 14 klientů a potřebě poskytnout jim kromě ubytování také soustavnou práci, která je základem jejich socializace, **spolupracuje sdružení při obstarávání práce s řadou subjektů – obcemi, úřady, firmami apod. a vykonává další, především fyzicky náročnější práce – úklidy veřejných prostranství, parkovišť, okolí komunikací, údržbové práce, stěhování, drobné lesní činnosti – pálení klestu, vyžínání trávy, výsadby stromků apod.**

Pro každou firmu jsou vždy rozhodující kromě ceny a kvality práce především reference. **Květná Zahrada pro město Svitavy v roce 2011 provedla například jarní úklid města – zametání komunikací, chodníků a prostranství, dále údržbu veřejné zeleně (pletí záhonů) a další práce (nátěry zábradlí). V roce 2012 se pracovníci Květné Zahrady opět podíleli na jarním úklidu města a dále provádějí pro Mikroregion Svitavsko údržbu informačních cedulí naučné stezky, drobné opravy a úklidy. Sdružení provádí úklidové práce v areálu Zemědělského družstva Květná a podílí se na údržbě ploch vojenských areálů v Květné a Moravské Třebové.**

„Využívání služeb sociálních podniků je pro všechny mnohem lepší, než obvyklé způsoby ‘charity’ nebo ‘dárcovství’. Uvědomme si, že zdraví nebo sociální jistoty nejsou u nikoho z nás neměnitelné.“

PhDr. Erich Stündl,
koordinátor prevence kriminality MěÚ Svitavy

<http://www.svitavy.cz/>

DOBRÁ PRAXE VIII.

3B sociální firma s.r.o. usiluje o veřejné zakázky

3B sociální firma s.r.o. byla založena 11. 1. 2011 Občanským sdružením Květina, které vzniklo v srpnu roku 2006 a svoji činnost zaměřuje na realizaci sociálních a dalších služeb zejména ve městě Duchcově a okolních obcích.

Firma byla založena proto, aby lidé, kteří jsou nejvíce ohroženi dlouhodobou nezaměstnaností, měli šanci realizovat se a uplatnit své schopnosti a dovednosti v běžné firmě podléhající standardnímu konkurenčnímu prostředí.

Založení firmy bylo podpořeno projektem „3B sociální firma s.r.o.“ z ESF ČR, Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, výzvy č. 30 na podporu sociální ekonomiky. Cílem podpory výzvy č. 30 je sociální začleňování sociálně vyloučených osob a osob ohrožených sociálním vyloučením, včetně odstraňování bariér v jejich přístupu k zaměstnání. V rámci projektu se firma zavazuje k vytvoření a udržení 5 nových pracovních míst pro občany znevýhodněné na trhu práce. Projekt má v podstatě sledovat úspěšnost firmy a vytvořit základ pro další úspěšné podnikání s cílovou skupinou.

3B sociální firma s.r.o. byla založena jako běžný podnikatelský subjekt, ve kterém jsou zapojeni i lidé se sociálním znevýhodněním. V oblasti zaměstnávání firma garantuje zaměstnávat minimálně 30% osob znevýhodněných na trhu práce. V oblasti práv zaměstnanců je kladen důraz zejména na dodržování základních etických a pracovněprávních vztahů. Rovněž firma klade důraz na možnosti dalšího vzdělávání zaměstnanců, profesního růstu, aktivního zapojení se do chodu firmy, informovanosti zaměstnanců či respektování jejich soukromí.

3B sociální firma s.r.o. deklaruje **podporu komunitním a sociálním programům**

zakladatele společnosti, které napomáhají těmto cílovým skupinám v integraci do společnosti. Firma se zavazuje část svých zisků (nejméně 51%) reinvestovat do podpory integrace znevýhodněných skupin občanů do společnosti, podpořit tak výše uvedené programy a přispívat k naplňování myšlenek komunitní péče.

Služby

Údržba zeleně a zahradní práce

- sečení trávy (sekání trávy se sběrem, mulčování trávy, sekání nepřístupných a přerostlých vegetací, odvoz a likvidace posekané trávy)
- údržba trávníků (provzdušňování trávníků, odmechování trávníků, chemické odplevelení trávníků, hnojení trávníků)
- řez a tvarování stromů a živých plotů
- údržby zahradních prvků
- péče o okrasné záhony – výsadba, údržba, likvidace
- zakládání a čištění zahradních jezírek
- úklid listí
- úklid sněhu
- úklid uhlí a otopového dřeva
- štípání dřeva

Zámečnictví a kovovýroba

- výroba drobného kování – držáky, stojany, rámy, regály, kovové konstrukce

- výroba mříží, zábradlí, vrat, branek, dveří, zábradlí, plotových dílců, ozdobných prvků, jejich instalace a opravy
- výroba zahradního sortimentu, přístřešků

Drobné řemeslné práce a práce údržbového charakteru

- malířské a lakýrnické práce (malování interiérů, zahradních prvků, herních prvků dětských hřišť i zahrad, nátěry vrat a oplocení atd.)
- tapetování
- zednické práce – provádění oprav a úprav
- stěhování – dodávka a přívěsný vozík
- drobné opravy v domácnosti (elektrikářské, instalatérské, truhlářské)
- pomocné stavební práce
- výkopové práce

Úklidové práce

- vyklízení a sanace půdních prostor, sklepů a vybydlených prostor
- mytí oken
- údržba a čištění podlahových krytin
- úklid domácností
- nakupování s donáškou
- úklid velkoplošných objektů, kanceláří,
- úklid venkovních ploch

Firmě se podařilo získat několik zakázek, např. v roce 2012 zakázku od města Teplice na odplevení chodníků ve městě, což znamenalo průlom v jejich další činnosti.

„Pro uchazeče o veřejné zakázky, zvláště je-li nově vzniklým podnikatelským subjektem, jsou neopodstatněné limity ze strany zadavatele diskriminační, často jej vyřazují z možnosti ucházet se o danou veřejnou zakázku, aniž by požadované zadavatelem hodnotilo schopnost kvalitně zakázku případným dodavatelem zrealizovat. Míním tím zakázky například v oblasti úklidových prací nebo údržby zeleně, kdy nepovažuji za zcela společensky odpovědné klást limity pro možné uchazeče ve formě nutnosti prokázat dosavadní realizaci ekonomicky / účetně, i přesto, že toto zákon umožňuje.“

*Vyjádření **Mgr. Barbory Bočkové,**
3B sociální firma s. r. o.*

Sociální podnik Srdce a čin, o. p. s. získává zakázky od města Sokolov

Sociální podnik **Srdce a čin, o. p. s.** působící v Karlovarském kraji vznikl v srpnu 2011 a svoji činnost zahájil v srpnu roku 2012 na základě zahájení projektu financovaného z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost „**Naši sousedé**“.¹⁸

Cíle projektu jsou následující:

1. Vytvořit pevné základy pro funkční sociální podnik na území Karlovarského kraje. V první fázi (po dobu podpory z grantu ESF) vytvořit 3 pracovní místa s plným úvazkem pro osoby z cílové skupiny (zaměstnanci). Do 6 měsíců od zahájení projektu zaměstnat 50 % zaměstnanců z cílové skupiny.
2. Za silné podpory realizačního týmu vybudovat stabilní skupinu zaměstnanců jako základ pro rozvoj podniku a přijímání dalších zaměstnanců z cílové skupiny.
3. Mimo manuální pracovníky zaměstnat ženu v administrativním úseku podniku, a tak zajistit podíl na vedení podniku osobám z cílové skupiny.
4. Vypracovat metodiku pro práci se zaměstnanci z cílové skupiny.
5. Sociální podnikání prezentovat jako funkční součást místní ekonomiky.
6. Pokračovat v podnikání i po ukončení grantové podpory.

Sociální podnik působí v souladu s principy sociálního podnikání,¹⁹ je členem TESSEA – Tematické sítě pro rozvoj sociální ekonomiky²⁰ a Klubu sociálních podnikatelů.²¹

¹⁸ <http://www.esfcr.cz/projekty/nasi-sousede>

¹⁹ <http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/cz/socialni-podnikani>

²⁰ <http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/cz/tessea>

²¹ <http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/cz/klub-socialnich-podnikatelu>

Služby

Manuální práce:

- Údržba a opravy nemovitého majetku
- Čištění rybníků, jezírek, vodotečí a jejich břehů
- Zahrady – údržba a návrhy
- Zahradní jezírka
- Ploty, gabiony
- Odstraňování náletových dřevin a křovin
- Odklizení sněhu a ledu – chodníky, prostranství, střechy
- Kurýrní služba
- Příprava a úklid staveb

Duševní práce:

- Projektový management
- Dotace z fondů EU
- Fundraising
- Podnikatelské záměry
- Finanční poradenství
- Finanční gramotnost
- Školení BOZP
- Podniková administrativa
- Organizace společenských událostí a kulatých stolů (semináře, pracovní setkání)
- Zprostředkovatelská činnost

V červnu 2013 se po uskutečnění květnové „**Konference Sociální podnikání v podmínkách Karlovarského kraje**“²² sociálnímu podniku podařilo získat **první zakázku od města Sokolov, respektive příspěvkové organizace města SOKOLOVSKÝCH TECHNICKÝCH SLUŽEB (SOTES) na sekání trávy na sídlišti Michal** v hodnotě 49.000 Kč.²³

V důsledku spokojenosti s dodávkou zakázky získala firma další zakázky malého rozsahu, a to např. na opravu obrubníků kolem dětských hřišť v Areálu Bohemia, úpravu mlatových cest v Areálu Bohemia a odstranění plevelu z dopadových ploch dětských hřišť v Areálu Bohemia a Areálu Zdraví. **Výhledově město Sokolov plánuje (i prostřednictvím svých příspěvkových organizací) zadávat sociální firmě Srdece a čin další zakázky malého rozsahu**, a to např. na sekání trávy i pro oblast dřevorubectví. Město Sokolov také podporuje mateřskou o.p.s. Pomoc v nouzi např. tím, že od ní nakupuje drobné reklamní předměty určené pro propagaci města (jde o výrobky klientů Domu na půl cesty).

„Náš projekt je v režimu de minimis, a tak především proto máme pouze dva zaměstnance – manuální pracovníky – osoby z cílové skupiny. Objemy prací a požadované či předpokládané termíny veřejných zakázek jsou mimo naše možnosti.

V lese a na jiných zakázkách, např. od města Sokolov a SOTES Sokolov, spol. s r.o. sice umožňujeme pracovat i lidem na základě dohod o provedení práce, v těchto případech se ale často vyskytují potíže s docházkou.

Nepočtený pracovní a realizační tým má malé šance splnit všechny požadavky v rámci veřejných zakázek. Ani naše strojní vybavení není pro většinu veřejných zakázek dostatečné, nemáme kapitál na provozní financování, se kterým jsou veřejné zakázky obvykle spojeny. Jinak řečeno, nemůžeme si dovolit pracovat několik týdnů či měsíců bez průběžných tržeb nutných k zajištění pracovní síly mimo mzdové náklady v rámci financování projektu.

²² <http://www.sac-ops.cz/index.php/aktuality/25-socialni-podnikani-v-karlovarskem-kraji>

²³ <http://www.sac-ops.cz/index.php/aktuality/27-sekame-travu-ve-meste-sokolov-a-mame-dalsi-motivaci>

Co by subjektům našeho typu pomohlo?

1. vyřešení a omezení výše uvedených potíží
2. výrazné zjednodušení legislativy a procesních záležitostí spojených s veřejnými zakázkami
3. mnohem častější malé zakázky, na kterých budeme moci získávat zkušenosti a dokazovat, že jsme schopni veřejné zakázky realizovat
4. zakázky sociálním podnikům ze strany subjektů poskytujících sociální služby, nevládních organizací majících co do činění s řešením chudoby a sociálně (společensky) patologických jevů
5. skutečný, nikoli jen předstíraný zájem politiků na všech úrovních o činnost sociálních podniků, a sice zájem dokazovaný podporou při odstraňování výše uvedených překážek
6. výrazné zkrácení udržitelnosti projektů, které dotace čerpají na investice – pět let je pro zájemce o dotace obrovské riziko
7. navazující dotační tituly – po ukončení období čerpání dotace pokračovat dalším dotovaným projektem, resp. obdobím, pokud je zřejmé, že příjemce dotace splní indikátory končícího projektu
8. zrušit podmínku *de minimis* v rámci dotací na sociální podnikání
9. zavést daňové výhody, úlevy na pojistném a další pobídky pro subjekty činné v oblasti sociálního podnikání
10. podnikům se státní účastí nařídít, aby dávaly sociálním podnikům určité zakázky
11. zjednodušit byrokracii
12. extrémní úsilí ve snaze trvale vysvětlovat osobám odpovědným za dotace v oblasti sociálního podnikání (a také např. v oblasti sociálních služeb), že dotace na sociální podnikání (a sociální služby) jsou mnohem lépe vynaloženými prostředky, než na výplatu různých dávek a podpor za níchodělaní, byť je člověk zdravý, a za jiné, morálku a ekonomiku devastující výdaje.

Vážíme si jednání vedení města Sokolov a SOTESu. Jako jedni z mála přešli od slov k činům a dávají našim zaměstnancům šanci ukázat, že umějí odvést kvalitní práci. V naší firmičce se tak příjemci dávek mění ve tvůrce hodnot. Lidé, na které je často negativně nahlíženo, se stávají osobnostmi vyhledávanými pro svoji manuální zručnost a poctivost.“

Vyjádření **Ing. Petra Beránka:**
ředitele sociální firmy Srdce a čin o.p.s.

Sociální firma ONZA a. s. v Jirkově

Sociální firma ONZA a. s. je akciová společnost s jediným akcionářem městem Jirkov. Firmu koupil Libor Duchoň jako ready made společnost a společně s pobočkou Člověka v tísní o.p.s. požádal o dotaci na sociální podnikání od Ministerstva práce a sociálních věcí, během toho Město Jirkov od firmy převzalo 100% akcií.

Činnost firmy:

- údržba zeleně,
- údržba a správa parkovacích míst a městských hřbitovů,
- ruční úklid veřejných prostranství,
- ruční úklid v zimním období.

Sociální aspekty firmy:

- 80% zaměstnanců je ze sociálně vyloučených lokalit, sociálně znevýhodněných,
- 80% ze zisku činnosti investujeme zpět do rozvoje společnosti,
- firma podporuje sociálně integrační aktivity a komunitní aktivity ve městě Jirkov – motivační pracovník, terénní sociální pracovník, komunitní aktivity apod.,
- rozšiřování sítě stakeholderů,
- posilování spoluúčasti zaměstnanců na rozhodovacích procesech.

Stav zaměstnanců v prosinci 2012:

- 13 zaměstnanců z řad nízko kvalifikovaných občanů má trvalý zaměstnanecký poměr,
- 25 zaměstnanců z řad nekvalifikovaných občanů města má/mělo brigádní smlouvu,
- 6 zaměstnanců ukončilo pracovní poměr (2 předčasný důchod, 2 doba určitá, 2 zkušební doba),
- 10 z uvedených zaměstnanců je z řad Romů, další bydlí v oblastech či v blízkosti sociálně vyloučených lokalit města Jirkov,
- všichni řadoví zaměstnanci jsou z řad osob vedených na úřadu práce, případně osob, kterým končil zaměstnanecký poměr u jiného zaměstnavatele.

Město Jirkov uzavřelo s firmou ONZA a.s. smlouvu na dobu 5 let s opcí na další období a objemem zakázek za cca 5 mil. Kč ročně. Město poskytlo firmě první zakázky na úpravu veřejné zeleně a ruční čistoty ve městě. Dále se činnost firmy rozrostla o další aktivity na katastru města Jirkov (správu městských hřbitovů, správu parkovacích míst). Další dlouhodobé zakázky jsou rozjednané.

ONZA a. s. uzavřela smlouvu se společností Severočeské doly, a.s. na vybudování Střediska rekultivací.

Držitelé značky Ethnic Friendly zaměstnavatel

Lesy Žlutice, s. r. o.

Lesy Žlutice, s. r. o. je firmou, kterou zřídilo město Žlutice, aby mohlo efektivně spravovat městské lesy. Z toho plyne konkrétní činnost zaměstnanců, kteří se věnují zejména úklidu lesa, výsadbě lesního porostu a následné péči o něj. Společnost patří mezi menší. Zaměstnává aktuálně sedmáct pracovníků, z toho polovina z nich jsou příslušníci etnicky odlišné menšiny. Zaměstnanci jsou rozděleni do samostatných pracovních skupin a dislokováni v návaznosti na své bydliště na konkrétní pracoviště v lese.

Většinu činností ve firmě řídí její jednatel Ing. Václav Konopík, s nímž proběhl rozhovor nad otázkami, které se týkají šetření k udělení značky Ethnic Friendly zaměstnavatel. Otázky byly směřovány na postoj firmy k zaměstnávání příslušníků z řad etnických menšin a následného přístupu k těmto zaměstnancům v rámci firmní kultury.

„Hlavním měřítkem pro to, aby zaměstnanec uspěl a mohl u nás dlouhodobě pracovat, je jeho přístup k práci. To, jestli má chuť pracovat a pracovat dobře. Je nám jedno jakého etnického původu je ten člověk,“ řekl mimo jiné jednatel Konopík.

K ověření získaných informací byl proveden krátký rozhovor se dvěma dělníky přímo na pracovišti. Pracovali na výsadbě stromů v lese, patřícího do katastru města Žlutice. Bez přítomnosti jednatele firmy byli pracovníci dotázáni na výskyt zjevné či skryté diskriminace ve firmě, možnosti řešení případných situací diskriminace a jejich komplexní vnímání rovného přístupu ze strany vedení či kolegů.

Závěrem proběhlo zhodnocení, porovnání získaných informací a rozhodlo se o udělení značky Ethnic Friendly zaměstnavatel firmě Lesy Žlutice s. r. o.

Šetření proběhlo 5. 4. 2011 za velmi vstřícného přístupu zástupce firmy Ing. Václava Konopíka v sídle společnosti a na dislokovaném pracovišti.

Nositelům značky EFz je firma od 5. dubna 2011.

<http://www.zlutice.cz>

STAVZEM s. r. o.

Mezi další držitele značky Ethnic Friendly patří např. sociální podnik **STAVZEM s. r. o.** Majitel firmy pan Bršťák zaměstnává především Romy a zaměřil se na obory, ve kterých mají romští zaměstnanci dobré jméno jako poctiví pracovníci. Firma Stavzem nabízí zednické a výkopové práce, ale i práce natěračské a tesařské nebo třeba i pomoc při zimní údržbě. Široké portfolio činností je výhodou a zapadá do filozofie

firmy. Neúčastní se velkých tendrů, ale chce poskytovat drobné služby hlavně občanům. Na malém městě se tak snižuje nezaměstnanost a zároveň se vytváří pocit komunity a sociální solidarity.

<http://www.stavzem.cz/>

Informace o dalších držitelích značky **Ethnic Friendly zaměstnavatel** (která může být pro zadavatele jedním z důkazů splnění podmínky zaměstnávání osob se znevýhodněním na trhu práce) jsou k dispozici zde:

[http://www.ethnic-friendly.cz/dobra_praxe,](http://www.ethnic-friendly.cz/dobra_praxe)

[http://ethnic-friendly.eu/sites/default/files/brozura.pdf.](http://ethnic-friendly.eu/sites/default/files/brozura.pdf)

DOBRÁ PRAXE XII.

Litoměřice – fairtradové město

Litoměřice jsou jedním z prvních dvou **Fairtradových měst** v České republice. Rada města Litoměřic na svém jednání dne 26. 4. 2011 usnesením č. 389/16/2011 přijala toto znění **Deklarace podpory fair trade**²⁴, jejíž součástí je **společensky odpovědné zadávání veřejných zakázek**.

Foto: archiv NaZemi (www.nazemi.cz)

Byla ustanovena řídicí skupina pro fair trade, která vypracovala **Akční plán pro fair trade v Litoměřicích na rok 2013**.²⁵ Cílem plánovaných aktivit je rozšířit povědomí o spravedlivém obchodu a rozvojové spolupráci mezi co nejvíce obyvatel všech věkových skupin pomocí širokého spektra nástrojů propagace a osvěty. Tohoto cíle má být dosaženo prostřednictvím aktivit v následujících 5 oblastech:

²⁴ <http://zdravemesto.litomerice.cz/images/stories/FT/deklarace.pdf>

²⁵ http://zdravemesto.litomerice.cz/images/stories/FT/akcni_plan_pro_ft_2013.pdf

- Kulturně-osvětové akce pro veřejnost (např. akce „Férová snídaně“, módní přehlídka fairtradového oblečení apod.).
- Přednášky, semináře, workshopy (např. osvěta pro zaměstnance Městského úřadu a příspěvkových organizací a jejich reálná podpora fair trade).
- Metodika, průzkum (vytvoření metodiky kontroly certifikátů fairtradová provozovna, udělování certifikátů „Fairtradová provozovna města Litoměřice“).
- Propagace, informační materiály (např. vytvoření Průvodce fair trade, který bude obsahovat i mapku města se zakreslením fairtradových provozoven).
- Obhájení statusu Fairtradové město (řídící skupina Fairtradového města každoročně posílá Fairtrade Česká republika zprávu o plnění kritérií a žádá o obnovení statusu).

<http://zdravemesto.litomerice.cz/ferove-litomice.html>

www.fairtradovamesta.cz

Mezi další Fairtradová města patří Český Krumlov, Vsetín, Volyně a Hodonín.

<http://www.fairtradovamesta.cz>

DOBRÁ PRAXE XIII.

Společensky odpovědné zadávání veřejných zakázek v Semilech

Semily se řídí již několik let směrnicí o zadávání veřejných zakázek,²⁶ která je mnohem podrobnější a přísnější než zákon. Vše o zakázkách (zadávací dokumentace, zprávy o posouzení a hodnocení nabídek, smlouvy uzavřené s dodavateli, díky kterým lze účinně kontrolovat celý zadávací proces) je zveřejňováno na stránkách města. Dlouhodobě to městu přináší úsporu cca 20% nákladů při férovém soutěžení.

První směrnice o zadávání veřejných zakázek byla v Semilech vydána v roce 2007. Při hodnocení nabídek mohl uchazeč získat 10 % z celkových bodů, pokud zaměstnal na plnění zakázky občany Semil. Tento postup posoudil Úřad pro ochranu hospodářské soutěže jako nezákonný, takže *podmínka místní zaměstnanosti byla ještě v roce 2007 vypuštěna*.

Podmínka místní zaměstnanosti byla po konzultacích s právníky v roce 2009 nahrazena *podmínkou zaměstnání minimálně dvou osob vedených na Úřadu práce, a to po dobu minimálně půl roku*. Tato podmínka byla začleněna do smlouvy, která byla povinnou přílohou zadávací dokumentace:

„Zhotovitel je povinen po dobu realizace stavby (min. však 6 měsíců) zaměstnat min. 2 osoby evidované na Úřadu práce v Semilech; zhotovitel předloží objednateli originály pracovních smluv s těmito osobami. Při dokončení díla předloží zhotovitel objednateli doklady, z nichž bude zřejmé trvání pracovního poměru těchto osob (např. doklad o vyplacené mzdě).“

Podmínka byla uplatněna v případě *veřejné zakázky na stavební úpravy městského kina Jitřenka*²⁷ a na *rekonstrukci Riegrova náměstí*.²⁸

²⁶ http://www.semily.cz/customers/semily/ftp/File/dokumenty/mestsky_urad/zasady_postupy_verejne_zakazky.pdf

²⁷ http://www.semily.cz/customers/semily/ftp/File/vyberova_rizeni_old/investic_odbor/vyberova_rizeni/2009/kino_jitrenka/smlouva.pdf

²⁸ http://www.semily.cz/customers/semily/ftp/File/vyberova_rizeni_old/investic_odbor/vyberova_rizeni/2009/rekonstr_riegr_namesti_2/smlouva_Riegrovo_namesti_bez_rozpoctu.pdf

Výběrová a poptávková řízení 2009 ²⁹

Název zakázky (zadání)	Odbor MěÚ	Lhůta podání nabídek do:	Vyhodnocení
Rekonstrukce Riegrova náměstí – II. etapa [www]	Odbor investic	26.10.2009, 16:00 hod.	Protokol [pdf] Příloha protokolu [pdf] Vyhodnocení 1 [pdf] Vyhodnocení 2 [pdf]
Zadávací dokumentace	Kontaktní osoba	Místo podání nabídek	Smlouva
Přílohy [zip] Doplnění ZD [zip]	Ing. Daniel Mach tel. 481 629 223	Podatelna MěÚ Semily, Riegrovo nám. 63	Smlouva o dílo [pdf] Přílohy – rozpočet [pdf] Smlouva o dílo – komplet [pdf]

Název zakázky (zadání)	Odbor MěÚ	Lhůta podání nabídek do:	Vyhodnocení
Semily – stavební úpravy městského kina Jitřenka [www]	Odbor investic	03.06.2009, 12:00 hod.	Vyhodnocení [pdf]
Zadávací dokumentace	Kontaktní osoba	Místo podání nabídek	Smlouva
	Mgr. Petr Jelínek tel. 739 547 265	Podatelna MěÚ Semily, Riegrovo nám. 63	Smlouva o dílo [pdf] Výkaz výměr [pdf] Dodatky ke smlouvám [zip]

²⁹ <http://www.semily.cz/cz/podnikatel/verejne-zakazky/archiv-vz/vyberova-a-poptavkova-rizeni-2009/>

„Moje idea Semil je představa příjemného, klidného místa v krásném a čistém prostředí, místa vhodného pro rodiny s malými dětmi, pro děti i starší lidi, místa, kde vás neohrožují ani rychle jedoucí auta na silničním průtahu městem, ani zločinnost, a které je zároveň vhodné pro kvalifikované lidi, pro drobné živnostníky a podnikatele. A pro to tady předpoklady máme. A budeme je posilovat [...] Prioritou našeho města je rozvoj místních firem, snižování nezaměstnanosti v regionu či pomoc handicapovaným. My jsme v současnosti hospodářsky slabá oblast s vysokou nezaměstnaností, a proto je pro nás velmi důležité řešit problémy komplexně, efektivně a úsporně. Prostředky, které máme na investice, proto chceme využívat tak, aby byla vždy zároveň snižována nezaměstnanost a podpořeni místní podnikatelé – tj. aby vynaložené prostředky přinesly multiplikační efekt. Jsme přesvědčeni, že tak bude podpořen rozvoj střední vrstvy obyvatel, dojde k ekonomickému rozvoji města i posílení sociální soudržnosti.“

Jan Farský

starosta města Semily, poslanec PS PČR za Liberecký kraj

Město Semily začalo od 1. 8. 2012 uveřejňovat každou korunu veřejných financí na stránkách města. Hospodaření s veřejnými finančními prostředky je tak lehce, jednoduše a kdykoliv v úplnosti přístupné. Každý má možnost si ověřit, jaké služby si město objednává a za co utrácí finanční prostředky.

Registr smluv najdete na tomto odkazu:

<http://www.semily.cz/cz/podnikatel/registr-dokumentu/>

Za zveřejňování každé koruny veřejných financí na webu města získalo město Semily 2. cenu v soutěži **Otevřeno x Zavřeno 2012**.³⁰

Soutěž **Otevřeno x Zavřeno**, jejímž organizátorem je o. p. s. Otevřená společnost, hodnotí kvalitu poskytování informací občanům zejména z úřadů veřejné a státní správy a dalších povinných subjektů, jako například subjektů ovládaných státem, krajem, nebo obcí, veřejnoprávních institucí a dalších.

<http://www.semily.cz/>

³⁰ <http://www.otevrete.cz/cs/>

DOBRÁ PRAXE XIV.

Zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných osob na veřejné zakázce na rekonstrukci Centra sociálních služeb Pruněřov

V rámci projektu Centrum sociálních služeb Pruněřov, financovaného z Integrovaného operačního programu, oblast podpory 3.1b – služby v oblasti sociální integrace, byla prováděna rekonstrukce Centra sociálních služeb Pruněřov a výstavba dětského hřiště s asfaltovým povrchem pro sportovní a další outdoorové aktivity především dětí a mládeže z Pruněřova.

Dodavatelská firma zaměstnala na pomocné a úklidové práce uchazečku z evidence Úřadu práce. Paní nastoupila, onemocněla, ale před koncem zakázky se ještě vrátila do práce. Žel, nebylo díky nemoci možné vyhodnotit přínos zakázky a firma si ji pravděpodobně nenechá; vedení města ale počítá s uplatněním podmínky zaměstnávání 10% dlouhodobě nezaměstnaných osob na rekonstrukci domu č.p.169 v Pruněřově na sociální byty (2014, dotace Ministerstva pro místní rozvoj).³¹

<http://www.mesto-kadan.cz/>

³¹ <http://www.mesto-kadan.cz/podsekce-176/centrum-socialnich-sluzeb-prunerov>

Využití kritérií fair trade v rámci technické specifikace u veřejné zakázky malého rozsahu

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR vyhlásilo veřejnou zakázku malého rozsahu dle § 12 a § 18 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, pod názvem **Cateringové služby pro konferenci „Partnerství pro MŠMT: Podpora výuky matematiky a přírodních a technických věd prostřednictvím spolupráce škol a firem“.** Předmětem zakázky bylo zajištění občerstvení na konferenci, a to v rozsahu stanoveném zadavatelem, kdy předmětem zakázky byla kompletní cateringová dodávka občerstvení, obědů a večeří v rámci dané konference v hodnotě 360.000 Kč včetně DPH. Pro aktuální znění specifikace požadavku a nástrojů ověření lze kontaktovat NaZemi (www.nazemi.cz), která se podpoře fair trade ve veřejných zakázkách dlouhodobě věnuje.

Výňatek ze zadávací dokumentace:

🌐 www.msmt.cz/file/15975_1_1/, http://www.msmt.cz/file/15977_1_1/

🌐 <http://www.svetvnakupnimkosiku.cz/files/korenova-slozka-svkn/obrazky/verejne-nakupovani/dokumenty/fairtradove-verejne-zakazky-web.pdf>

V rámci realizace konference budou dodržovány **principy prospěšné společnosti i životního prostředí**, proto pro zajištění občerstvení zadavatel požaduje:

- Všechny kávové a čajové produkty musejí být vyrobeny v souladu s parametry Usnesení Evropského parlamentu o spravedlivém obchodu a rozvoji (2005/2245(INI)). Dodavatel je povinen prokázat, že jsou tato kritéria splněna, uvedením dodavatelů použitých produktů (za vyhovující jsou považovány např. výrobky nesoucí značku FAIRTRADE dle certifikace FLO nebo výrobky dovážené a distribuované prostřednictvím fair trade organizací /členové WFTO/. Mezi nejvýznamnější členy patří Gepa, Eza, El Puente, Comercio Alternativo, Eine Welt Handel.) Dodavatelé mohou prokázat shodu s požadavky také jiným vhodným způsobem.
- Občerstvení z přiměřené části, tzn. více než 50 %, z certifikovaných biopotravin z kontrolovaného ekologického zemědělství.
- Nealko nápoje podávané ve skle.

Skladba občerstvení bude upřesněna ve smlouvě.

7.4 V případě, že část zakázky bude plněna formou subdodávky (prostřednictvím subdodavatele), požaduje zadavatel uvést v nabídce i ve smlouvě, která část veřejné zakázky bude prováděna subdodavatelem, a identifikovat tyto třetí osoby (název, sídlo, IČ, kontakt). Změna subdodavatele v průběhu plnění zakázky je možná pouze po předchozím písemném souhlasu zadavatele.

7.7 Uchazeč je povinen akceptovat právo zadavatele na provádění kontroly realizace zakázky. V rámci kontrol je uchazeč povinen umožnit přístup ke všem dokladům souvisejícím s realizací zakázky.

8. Základní hodnotící kritérium

Základním a jediným hodnotícím kritériem je celková nabídková cena bez DPH. Hodnotící komise stanoví pořadí nabídek podle výše nabídkové ceny.

Projekt „Zelený úřad Krajského úřadu Libereckého kraje“

Dne 28. 2. 2007 vešla v účinnost organizační směrnice ředitele Krajského úřadu Libereckého kraje **O ekologizaci provozu budovy Libereckého kraje** (OS-08/03/07).³² Tato směrnice stanovuje povinnosti zaměstnancům Krajského úřadu Libereckého kraje, směřující k jejich šetrnému chování vůči životnímu prostředí a k dodržování legislativy na úseku životního prostředí.

Povinnosti odborů a zaměstnanců – nákupy materiálů a služeb a zadávání veřejných zakázek

1. Při nákupech materiálů, služeb a při zadávání veřejných zakázek vyžadovat ekologicky vhodné výrobky a služby (např. vlastníci certifikát Ekologicky šetrný výrobek, využívající recyklované materiály, místní produkty) za předpokladu, že je to technicky a ekonomicky možné (stavební práce, úklidové práce, kancelářské potřeby a technika, atd.). Při zadání zpracování tištěných dokumentů pokud možno požadovat oboustranný tisk, event. tisk na recyklovaný papír.

Termín plnění průběžně
Zodpovídá všechny odbory

2. Navrhnout a vytvořit systém měřitelných kritérií/parametrů reflektující přijímaná opatření a na jeho základě pravidelně (ročně) vyhodnocovat úspěšnost projektu Ekologizace budovy Libereckého kraje.

Termín plnění březen 2007
Zodpovídá ORVZŽP

3. Provádět vyhodnocení účinnosti navržených opatření dle stanovených kritérií.

Termín plnění každoročně od r. 2007
Zodpovídá ORVZŽP

Vydání směrnice předcházelo zpracování **projektu Ekologizace provozu budovy Libereckého kraje**. Cílem projektu bylo provést vstupní analýzu environmentálních aspektů provozu budovy u jednotlivých činností a aktivit spadajících pod

³² Směrnice ke stažení zde: <http://zivotni-prostredi.kraj-lbc.cz/page3456/Naplnovani-smernice>

agendu Libereckého kraje. Na základě této analýzy byla zpracována doporučení směřující k šetrnému chování zaměstnanců vůči životnímu prostředí a k dodržování legislativy na úseku životního prostředí. Směrnice vychází z výstupů zpracovaného projektu, i když některá navržená opatření se nepovedlo převzít do směrnice.

V březnu 2011 bylo vyhodnoceno plnění interní směrnice ředitele Krajského úřadu Libereckého kraje **O ekologizaci provozu budovy Libereckého kraje** (OS-08/03/07) za období 2007–2010. Počátkem roku 2011 byla provedena aktualizace směrnice a 1. června 2011 nabyla účinnosti organizační směrnice KÚLK OS-08-05-11,³³ která nahradila tu původní.

Povinnosti krajského úřadu jako subjektu veřejné správy v oblasti životního prostředí – nákupy materiálů a služeb a zadávání veřejných zakázek

1. *Při nákupech materiálů, služeb a při zadávání veřejných zakázek vyžadovat ekologicky vhodné výrobky a služby (např. vlastníci certifikát Ekologicky šetrný výrobek, využívající recyklované materiály, místní produkty) za předpokladu, že je to technicky a ekonomicky možné (stavební práce, úklidové práce, kancelářské potřeby a technika, atd.). Při zadání zpracování tištěných dokumentů pokud možno požadovat oboustranný tisk, event. tisk na recyklovaný papír.*

Termín plnění – průběžně

Zodpovídá – všechny odbory

2. *Sledovat následující ukazatele:*

a) *odběr počtu balení papíru jednotlivými odbory – bílý papír, recyklovaný papír*

b) *spotřeba energií za měsíc*

c) *spotřeba vody za měsíc*

3. *V rámci centrálních nákupů sledovat množství nakoupených ekologicky přijatelných pracovních potřeb a celkový počet nakoupených pracovních potřeb.*

Termín plnění – průběžně

Zodpovídá – odbor kancelář ředitele

4. *Poskytovat na vyžádání OŽPZ, minimálně však jednou za rok, data za uplynulý rok v rozsahu výše uvedených ukazatelů a dále pak průběžnou evidenci odpadů a hlášení o produkci a způsobech nakládání s odpady za rok.*

³³ Směrnice ke stažení zde: <http://zivotni-prostredi.kraj-lbc.cz/page3456/Naplnovani-smernice>

Termín plnění – průběžně na vyžádání OŽPZ

– každoročně za uplynulý rok do 15.2.

Zodpovídá – odbor kancelář ředitele

5. *Provádět vyhodnocení účinnosti navržených opatření dle následujících kritérií:*

a) *produkce odpadů v tunách za rok – v rozsahu hlášení o produkci a nakládání s odpady za uplynulý rok*

a. a) *přepočít produkce odpadů na jednoho zaměstnance (počet zaměstnanců k 31. 12. hodnoceného roku) – odpady celkem, tříděné složky komunálního odpadu (papír, plasty, kompozitní obaly, sklo), směsný komunální odpad*

b) *spotřeba počtu balení papíru jednotlivými odbory za rok – bílý papír, recyklovaný papír*

Spotřeba energií za rok

Spotřeba vody za rok

1. *Z centrálních nákupů vyhodnotit podíl nakoupených ekologicky přijatelných pracovních potřeb na celkovém počtu nakoupených pracovních potřeb.*

Termín plnění – každoročně za uplynulý rok do března

Zodpovídá – OŽPZ

<http://zivotni-prostredi.kraj-lbc.cz/page3456/Naplnovani-smernice>

Další příklady **zeleného úřadování** (a zeleného nakupování) v České republice jsou k dispozici na webových stránkách Ekologického institutu Veronica:

<http://www.veronica.cz/?id=512>

DOBRÁ PRAXE XVII.

Sociální firma Pracovní Sobota získává veřejné zakázky

„Děláme svět hezčí, tím, co děláme, i tím, jak to děláme.“

Od dubna 2010 do března 2012 realizovala firma projekt „**Pracovní Sobota – rozjezd a stabilizace trvale udržitelné sociální firmy**“, který byl financován z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR. Projekt byl zaměřen na cílené promítání principů a standardů sociální firmy do podnikání. Snažil se nabídnout pracovní příležitosti nejméně čtrnácti lidem se zdravotním postižením.

V Pracovní Sobotě pracují zejména osoby s mentálním postižením a osoby s psychiatrickou zkušeností (zejména s duševním onemocněním z okruhu psychóz). V současné době je z patnácti pracovníků se zdravotním postižením osm osob s mentálním postižením, pět osob s duševním onemocněním a dvě osoby s jinými zdravotními omezeními.

Pracovní Sobota stála v prvním roce svého působení na dvou nohou. Těmi byly dvě „větší zakázky“, které tvořily páteř pracovních aktivit. Od samotného počátku měla firma možnost realizovat úklidy městských parků v Plzni a na jaře 2010 získala také zakázku péče o areál firmy Prowell v Rokycanech. Dále firma realizovala i řadu zakázek menších.

Úklidy městských parků

Zakázku na úklid městských parků získal už předchůdce Pracovní Soboty s. r. o. a firma ji převzala. V rámci úklidů jde zejména o zbavování parků poházených odpadků a o vyprazdňování odpadkových košů, podle potřeby se ještě pečlivě uklízejí dětská hřiště a provádějí se příležitostné výhraby. V sezóně je úklid prováděn třikrát týdně, v zimě jednou týdně. Po každém úklidu se vyveze sto až dvě stě kilogramů odpadků. V roce 2011 byla na zakázku vypsána nová soutěž, kterou Pracovní Sobota vyhrála. Má tak „jistotu“ zakázky na pět let.

Pro firmu je zakázka vhodná typem práce (jednoduchá práce, výjimečně s ručním nářadím, v klidném prostředí) i dlouhodobostí (rozsah úklidu se nemění). Důležitým úkolem pro firmu byly zejména logistické záležitosti – naučit pracovníky, jak se dostat na pracoviště a přejíždět mezi parky, zajistit, aby všichni měli dostatek náhradních pytlů do košů, naučit pracovníky trasy, které měli projít a uklidit, usadit místa, kde se odpad shromažďuje a nakládá na auto. Organizaci zakázky se postupně s pomocí pracovního asistenta podařilo zvládnout, pro usazení pochůzkových tras byly pro pracovníky zajištěny mapy pro orientační běh a pracovníci s jejich pomocí školeni. Rovněž firma zavedla rozdělení do „kompetentních dvojic“ – např. spojením pracovníků, z nichž jeden se dobře orientoval a trval na uložené trase, nebyl ale dostatečně pečlivý při úklidu, a druhý byl naopak poněkud svobodomyšlný v pohybu po parku, ale nepřekonatelný v pečlivosti úklidu.

Určitou výzvou při plnění zakázky bylo i vystupování pracovníků na veřejnosti (přijížděli do práce často s velkým předstihem a při čekání např. na konečné tramvaje na sebe mohli svým chováním nevhodně upozorňovat). Dále se v parcích setkávali s projevy společensky patologických a jiných rizikových jevů (opilci, uživatelé drog, lidé bez domova). Jak vystupování na veřejnosti, tak komunikace s „rizikovými lidmi“ byla předmětem školení pracovníků.

Technické dovednosti potřebné při plnění zakázky byly školeny individuálně během její realizace (výměna pytlů v koších, čištění míst s nedopalky, pohyb na skládce),

specificky byl nacvičován sběr rizikového infekčního materiálu (stříkačky) a skla. V současnosti je zakázka prakticky celá zajištěná pracovníky s postižením, vedoucí skupiny obvykle jen namátkově kontroluje úklid v největším parku a odváží odpad. Město je s kvalitou úklidu spokojeno a svěřuje firmě další krátkodobé úklidy.

Prowell

Péče o zeleň ve firmě Prowell je sezónní zakázkou. Její náplní je od dubna do října v pravidelných intervalech sekat zelené plochy ve firmě a pečovat o záhony. Vzhledem k rozloze ploch je každé sekání vícedenní záležitostí.

Pro zajištění zakázky bylo třeba pečlivě posoudit, vybrat a zaškolit pracovníky pro práci se stroji (křovinořez, plotostřih, foukač, sekačka, sekací traktůrek). Se stroji pracuje osm pracovníků, pro sekání křovinořezem a traktůrkem jsou kvalifikováni čtyři. Ostatní pracovníci vyhrabávají, vozí a nakládají trávu, čistí chodníky, plejí.

Při sekání dochází příležitostně ke škodným událostem, kterým se obtížně vyhýbá (např. odletující kamínek poškodí okno odstaveného auta). Firmě se ale nepotvrdilo, že by k nim docházelo častěji než v jiných firmách. Firma je navíc na krytí způsobných škod samozřejmě pojištěná.

Naopak ke škodám na vlastních strojích dochází nevhodným používáním ze strany pracovníků častěji než jinde. Výraz „posekat i obrubník“ ve firmě zobecněl jako označení těchto druhů nehod. Dochází k nim i přes pečlivé proškolení. Zdá se, že jediným lékem, který škody snižuje, je pečlivé a častější proškolení pracovníků, permanentní dohled vedoucích skupin a určité „nastavení mysli“, kdy nepředpokládám, že co je samozřejmé pro mě, je samozřejmé i pro druhého. Nicméně i v této zakázce je objednatel spokojen a firma zakázku realizuje už třetím rokem.

Ostatní zakázky

Pracovní Sobota realizuje ještě řadu menších zakázek. Mnohé z nich provádí opakovaně pro cca deset až patnáct partnerů. Jde o výhraby zelených ploch v některých obcích a podnicích, celoroční péči o zahrady manažerů a několik vnitřních úklidů.

 <http://www.pracovnisobota.cz/>

Zahraniční příklady

„Když jsem se ptal sám sebe, proč jsem nepoužil sociální kritéria při zadávání veřejných zakázek, poprvé jsem si uvědomil, že mé otázky často narážejí na nepochopení. Je propastný rozdíl mezi možnostmi, které nám ve Francii dává zákon, a realitou. Jak přesvědčit orgány veřejné správy, aby využívaly sociálních kritérií při zadávání veřejných zakázek? Není snadné odpovědět na tuto otázku. Dospěl jsem k závěru, že sociální a environmentální kritéria by neměla být jen „třešničkou na dortu“, je to o profesionalizaci zadávání veřejných zakázek. Je třeba vypracovat metodiku a zajistit uplatňování těchto kritérií.“

Jean-Baptiste de FOUCAULD,
bývalý francouzský generální komisař pro plánování

DOBRÁ PRAXE I.

Social Enterprise UK, Velká Británie

SOCIAL ENTERPRISE UK je britská organizace založená roku 2002 zastřešující sociální podniky, neziskové organizace a veřejnoprávní subjekty, které propagují sociální podnikání.

Posláním SOCIAL ENTERPRISE UK je šíření myšlenky sociálního podnikání, propojování subjektů sociální ekonomiky a výzkumná činnost. Společnost např. vydala průvodce pro začínající podnikatele **Start your social enterprise**.³⁴ Organizace nedávno získala ocenění Big Impact Award za prosazení zákona o sociální přidané hodnotě **Social Value Act**.³⁵

<http://www.socialenterprise.org.uk/>

DOBRÁ PRAXE II.

Zelené nakupování ve finském Pori

Zelené nakupování nemusí vždy znamenat nákup zelenějších produktů. Může to také znamenat nakupovat prostě méně. Ve finském pobaltském městě Pori si vytvořili pomocí internetové nástěnky vnitřní službu opětovného používání. Zaměstnanci, kteří už nepoužívají určitou součást kancelářského vybavení, jej mohou nabídnout ostatním útvarům nebo pracovníkům, kteří je využijí.

<http://www.pori.fi/>

http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/buying_green_handbook_cs.pdf

³⁴ http://www.socialenterprise.org.uk/uploads/files/2012/07/start_your_social_enterprise.pdf

³⁵ <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2012/3/enacted>

DOBRÁ PRAXE III.

Voluntary Organisation Learning Association (VOLA), Velká Británie

Voluntary Organisation Learning Association (VOLA) je původně čtyřčlenná síť spojující organizace aktivní v oblasti vzdělávání, výchovy a rekvalifikace. VOLA má dnes 170 členů a od roku 2007 napomohla svým členům k získání více než 70 veřejných zakázek. O veřejné zakázky se ad-hoc sestavovaná konsorcia dodavatelů hlásí prostřednictvím několika silných členů sítě.

<http://www.volamerseyside.org.uk/>

DOBRÁ PRAXE IV.

Fusion21, Velká Británie

Fusion21 je konsorcium malých a středních firem včetně sociálních podniků v oboru renovace nemovitostí a budov, který podporuje zadávání veřejných zakázek jako prostředek, jak ušetřit peníze a vytvářet sociální výsledky. Díky dvaceti rámcovým dohodám nabízí svým zákazníkům optimalizaci nákladů a procesů při nákupu služeb souvisejících s údržbou a renovací nemovitostí. Prostředky, které díky své vyjednávací síle dokáže ušetřit, pak prostřednictvím svých dodavatelů investuje do vytváření absolventských a rekvalifikačních pracovních míst.

Projekt zateplování více než 1038 domů v St. Helens, Merseyside

„Většinu prací provádělo osm lidí, kteří byli dříve nezaměstnaní a v důsledku naší investice dostali práci. A co je mnohem důležitější, 80 % pracovních míst vytvořených v první fázi bylo obsazeno místními obyvateli. Nábor pro druhou fázi projektu v současné době probíhá. Je fantastické, že můžeme poskytnout našim obyvatelům tuto příležitost a včlenit přidanou sociální hodnotu do našich smluv prostřednictvím rámcových dohod.“³⁶

Martin Roughly,

manažer udržitelnosti a inovací Partnerství Helena

<http://www.fusion21.co.uk>

³⁶ <http://www.fusion21.co.uk/case-studies/procurement/helena-partnerships/>

DOBRÁ PRAXE V.

Společensky odpovědné zadávání veřejných zakázek ve městě Brzeziny, Polsko

Město Brzeziny se nachází v Lodžském vojvodství, je centrem okresu Brzeziny a na jeho území žije více než 12 000 obyvatel. Brzeziny je inovativní municipalita v rámci Polska, protože začala uplatňovat jako jed-

na z prvních v Polsku institut sociálně odpovědného zadávání veřejných zakázek (od roku 2011). V rámci těchto zakázek jsou vytvářena pracovní místa pro osoby se zdravotním postižením. V okrese Brzeziny funguje také sociální podnik, se kterým město úzce spolupracuje a které pro něho vykonává služby v oblasti údržby zeleně, údržby cest a chodníků, provozování útulku pro zvířata a další. V současnosti má tento podnik osm převážně postižených osob, v roce 2013 začal pracovat také v oblasti komunálního odpadu a počítá se s vytvořením 30 pracovních míst pro dlouhodobě nezaměstnané osoby ze sociálně vyloučeného prostředí.

<http://www.socialnimesta2020.cz/partneri/>

<http://brzeziny.pl/>

DOBRÁ PRAXE VI.

Přednabídková setkání v Londýně, Velká Británie

Místní úřad v londýnské čtvrti Camden vypsál veřejnou zakázku na nové autobusy veřejné dopravy, které jsou určeny pro seniory, děti se zvláštními potřebami a jejich pečovatele. V rámci přípravy veřejné zakázky se úřad rozhodl využít zpětných vazeb od budoucích uživatelů autobusů. Zorganizoval několik dnů, kdy lidé mohli sami testovat několik variantních řešení. Zúčastnili se zástupci výrobců autobusů, řidiči a mechanici. Cílem konzultací bylo vytvoření dopravní služby, která je levnější a je jí možno využívat pro různé účely (flexibilnější uspořádání sedadel, lepší využití prostoru pro invalidní vozíky).³⁷

<http://www.camden.gov.uk/>

³⁷ <http://www.mvcr.cz/clanek/verejne-zakazky-a-jejich-spolecensky-odpovedne-zadavani.aspx>

DOBRÁ PRAXE VII.

Oznamovací a konzultační systém veřejného zadávání v hrabství Devon, Velká Británie

Místní obyvatelé v hrabství Devon a uživatelé volnočasových služeb jsou pravidelně přizváni k přípravě na související veřejné zakázky. Místní úřad vytvořil oznamovací a konzultační systém veřejného zadávání, který je vhodný pro širokou skupinu potenciálních dodavatelů, včetně možností zaměstnání pro nejvíce znevýhodněné skupiny. Cílem je zlepšit specifikaci zadání a přiblížit zadávací proces místním potenciálním dodavatelům tím, že se v přípravných fázích vyhýbá úřednímu žargonu. Snaží se také propojovat jednotlivé organizace působící v regionu v oblasti služeb pro volný čas. Součástí přípravy potenciálních dodavatelů veřejného zadávání jsou pre-kvalifikační dotazníky, které vyhodnocují přístupy potenciálních dodavatelů, jejich pozici v místní komunitě, schopnost oslovovat diverzifikované uživatele. Během přípravy si místní organizace postupně osvojují požadavky veřejného zadávání, veřejná správa nalézá při dalších výběrových řízeních snadněji vhodné dodavatele.³⁸

Konkrétním příkladem je např. zakázka na poskytování integrované sociální a zdravotní péče o děti a mládež, kterou vyhrál poskytovatel zdravotní a sociální péče Virgin Care. Hodnotícím kritériem byla kvalita péče, nikoliv cena a schopnost poskytovat integrované služby. Tři měsíce trvajícího hodnotícího procesu se zúčastnily děti, rodiče, zástupci zadavatele, místní lékaři, ředitelé škol a další odborníci s cílem vybrat nejlepšího poskytovatele péče.³⁹

<http://www.devon.gov.uk/>

DOBRÁ PRAXE VIII.

Uplatnění sociálních a environmentálních kritérií v zakázce na stavbu nemocnice v Manchesteru, Velká Británie

Orgán veřejného zdraví pro Manchester a okolí (GMSHA), vyhlásil v partnerství se soukromým sektorem veřejnou zakázku na novou nemocnici. Nemocnice měla mít 222 lůžek a měla stát 135 milionu liber. Úřad GMSHA očekával, že se veřejné soutěže

³⁸ <http://www.mvcr.cz/clanek/verejne-zakazky-a-jejich-spolecensky-odpovedne-zadavani.aspx>

³⁹ <http://www.devonnewscentre.info/virgin-care-confirmed-as-provider-of-integrated-childrens-health-and-social-care-services-in-devon/>
<http://www.virginicare.co.uk/2012/07/12/virgin-care-announced-as-preferred-provider-for-devon-integrated-childrens-services/>

zúčastní velké stavební firmy, avšak měl zájem vytvořit pracovní příležitosti pro místní obyvatele. Úřad proto vydal seznam kritérií pro získání zakázky. Bylo v něm vytvoření přímých příležitostí pro zaměstnání místních obyvatel, zařazení místních malých a středně velkých podniků do dodavatelského řetězce a podpora obnovy dané čtvrti. V soutěži zvítězil mezinárodní dodavatel, který se smluvně zavázal vybudovat v místě zakázky školící centrum a dále uvedl místní partnery, s nimiž počítá do svého dodavatelského řetězce. Firma se také spojila s místními občanskými iniciativami na obnovu čtvrti a vypracovala ekologicky odpovědné plány.⁴⁰

DOBRÁ PRAXE IX.

Ekologické nákupy ve Vídni, Rakousko

Vídeňský magistrát věnuje soustavnou pozornost tvorbě a ochraně životního prostředí. V roce 1998 uvedl v život projekt „**Ekologické nákupy pro Vídeň.**“ Cílem bylo zkoumat všechny nákupy zboží a služeb pro město, které každoročně představují asi pět miliard eur, z ekologického hlediska. Paleta magistrátních nákupů je široká a pestrá, od textilií, nábytku, čisticích prostředků přes kancelářské potřeby, stavební materiály až po nejrůznější služby. Je samozřejmé, že **takové nákupy ve velkém umožňují magistrátu ovlivňovat kvalitu a cenu nakupovaných produktů.** Vídeňští radní v rámci zmíněného programu **založili organizaci zaměřenou na hromadné nákupy.** Vypracovali celý **katalog kritérií, podle nichž se hodnotí jednotlivé nabídky prodávajících.** Kromě odpovídací kvality, hospodárnosti a životnosti se také hodnotí **ekologické vlastnosti produktu.** Například podíl biopotravin v jídelníčku vídeňských mateřských škol činil v roce 2004 čtyřicet procent, o rok později vzrostl o deset procent, nyní tvoří více než polovinu. V nemocnicích spadajících pod městskou správu se podíl biopotravin zvýšil na 32 procent, domovy seniorů města Vídně uvádějí osmnáct procent a v městských školách činí asi jedenáct procent. Další úspory ve výši asi 300 až 400 tun CO₂ za rok se podařily díky výběru ekologických papírů pro kancelářské potřeby a kopírování, nasazením energeticky úsporných kuchyní a kuchyňských spotřebičů se uspořilo okolo 175 tun a používání energeticky nenáročných kancelářských zařízení přineslo úsporu asi 195 tun CO₂.⁴¹

€ <http://www.wien.gv.at/umweltschutz/oekokauf/index.html>

⁴⁰ <http://www.mvcr.cz/clanek/verejne-zakazky-a-jejich-spolecensky-odpovedne-zadavani.aspx>

⁴¹ <http://www.mvcr.cz/clanek/verejne-zakazky-a-jejich-spolecensky-odpovedne-zadavani.aspx>

Společensky odpovědné olympijské hry v Londýně, Velká Británie

Výstavba londýnského olympijského parku proběhla v souladu se základními principy olympismu, kterými je mj. sociální odpovědnost, respektování základních univerzálních etických principů, jakož i zachování lidské důstojnosti.⁴²

V rámci několikaleté výstavby olympijského parku v Londýně uzavřela Olympic Delivery Authority s dodavatelem smlouvu za více než sedm bilionů liber, v 98 % případů šlo o britské firmy. Na vrcholu výstavby bylo na stavbě zaměstnáno 13 % dříve nezaměstnaných osob. Celkem bylo zaměstnáno více než 46 000 osob, z toho více než čtvrtina místních obyvatel z okolních čtvrtí. Na výstavbě byli zaměstnáváni lidé bez ohledu na pohlaví, národnost či zdravotní postižení.

Byla vyvinuta řada cílených rekvalifikačních programů, které umožnily zapojení žen do stavebních prací, řada osob se zúčastnila rekvalifikačního kurzu pro bagristy. Během výstavby olympijského parku byl kladen důraz na bezpečnost práce a ochranu zdraví pracovníků, nehodovost byla nižší než celostátní průměr – bylo ohlášeno 130 nehod, což je při celkovém počtu odpracovaných hodin, který se pohyboval okolo 80 milionů, výborná statistika. Za tuto praxi získala Olympic Delivery Authority v červnu 2012 ocenění od Royal Society pro prevenci úrazů (RoSPA).

V současnosti probíhá přestavba olympijského parku na velký sportovní-zábavní areál, v bývalé olympijské vesnici najde svůj domov okolo 3000 domácností. Udržitelnost byla hlavním kritériem při výstavbě olympijského parku, přes 90% materiálu z demoličních prací je za použití inovativních

⁴² http://www.olympic.cz/www/docs/osmus/olympijska_vychova.pdf, http://www.olympic.org/Documents/olympic_charter_en.pdf

technologíí recyklováno, Olympic Delivery Authority dal 75 centů z každé vydělané libry na revitalizaci dříve zanedbaného území. V tomto ohledu lze londýnskou olympiádu považovat za nejzelenější a nejekologičtější v historii.

http://www.olympic.org/Documents/olympic_charter_en.pdf

Obdobná praxe se předpokládá při organizaci **OH Glasgow 2014**. Organizační výbor Glasgow Commonwealth Games, který je zodpovědný za zadávání přímých a nepřímých smluv o dodávkách zboží a služeb (OH budou ze 70 % probíhat v již existujících prostorech), vydal dokument **Procurement sustainability policy**,⁴³ ve kterém je důraz kladen na udržitelnost a tvorbu pracovních příležitostí.⁴⁴

DOBRA PRAXE XI.

Společensky odpovědná veřejná zakázka na dodávku nábytku pro vybavení olympijské vesnice – Zimní olympijské hry mládeže v Innsbrucku, Tyrolsko 2012, Rakousko

Zadávací dokumentace pro nákup nábytku do olympijské vesnice v Innsbrucku v Tyrolsku ve smyslu koncepce udržitelnosti obsahovala požadavek, aby tento nábytek byl po ukončení olympijských her věnován na charitu – musel být tedy snadno demontovatelný. Dále bylo v souladu požadováno uplatnění osob dlouhodobě nezaměstnaných a obtížně umísťitelných na trhu práce.

⁴³ <http://www.glasgow2014.com/procurement-sustainability-policy>

⁴⁴ <http://www.glasgow2014.com/about-us/commercial-opportunities/procurement>

Hodnoticí kritéria

Cena: 40 %

Technické provedení: 20 %

Minimálně 50 % podíl zaměstnanců na zakázce z řad dlouhodobě nezaměstnaných a obtížně umístitelných osob: 40 %

- 1 bod – plný úvazek • 0,5 bodu – poloviční úvazek • 0,25 bodu – částečný úvazek

V zadávací dokumentaci je obsažena také přesná definice osob dlouhodobě nezaměstnaných a obtížně umístitelných na trhu práce.

Dodavatelem byla firma Schindel and Holz, která zaměstnává osoby se znevýhodněním na trhu práce.

http://www.dtad.de/details/ATInnsbruck_Moebel_einschliesslich_Bueromoebel_Zubehoer_Haushaltsgeraete_ausgenommen_Beleuchtung_und_Reinigungsmittel_Oesterreich-5779298_3

<http://www.schindel-holz.com/content/view/144/256/>

DOBRÁ PRAXE XII.

Dodávka jízdních kol zaměstnancům radnice v Edinburhu, Skotsko

Jeden z předních britských prodejců jízdních kol Edinburgh Bicycle Cooperative dodává radnici města Edinburgh kola pro zaměstnance. Jelikož radnice a její partneři mají více než 17.000 zaměstnanců, z nichž 5 % se do tříletého projektu *Na kole do zaměstnání* zapojilo, stala se radnice jeho největším zákazníkem. Firmě se podařilo zakázku získat prostřednictvím portálu Public Contract Scotland. Díky registraci na portále mohou dodavatelé dostávat emailová upozornění na vhodné zakázky, podnikatelské příležitosti. Kromě dodávky kol je předmětem zakázky také šíření informací o výhodách cyklistiky, poskytování informací o bezpečnosti provozu. Edinburgh Bicycle Cooperative zakázku získala díky kvalitním produktům, odborným znalostem a největší hodnotě za peníze.

http://www.publiccontractsscotland.gov.uk/CaseStudies/casestudy_detail.aspx?id=61

<http://www.edinburghbicycle.com/>

Příklady dalších úspěšných kontraktů zprostředkovaných Public Contract Scotland jsou k nalezení zde:

http://www.publiccontractsscotland.gov.uk/casestudies/casestudy_main.aspx

DOBRA PRAXE XIII.

Sheffield Homes, Velká Británie

Sheffield je progresivní město v severní Anglii. V posledních letech se mu dostalo značné finanční podpory od státu a Evropské unie na stavební projekty. Město má také zpracovanou vlastní **Strategii zadávání veřejných zakázek**.

Sheffield Homes je podnik působící ve veřejném sektoru, který odpovídá za správu cílených výdajů na bytový fond. Způsob, jakým Sheffield Homes zvládl proces zadání veřejné zakázky, přinesl mnoha lidem prospěch z peněz vydaných na tuto lokalitu, resp. zajistil rozvoj dané lokality.

Podnik se zaměřil na to, aby bylo prostřednictvím velkých stavebních zakázek dosaženo i sociálního prospěchu. Všechny předpokládané kontrakty byly proto uspořádány do skupin, což zvětšilo i velikost smlouvy a přitáhlo větší firmy. Následně měly být pěti stavebním partnerům přiděleny zakázky zaměřené na dva hlavní úkoly:

- a) Dlouhodobá údržba obecního bytového fondu
- b) Rekonstrukce koupelen a kuchyní v tisících obecních domů ve vlastnictví města.

Sheffield Homes po všech úspěšných stavebních firmách požadoval, aby se při své práci snažily i o sociální přínos. Pokud by tak neučinily, další zakázku by již ne-

získaly. Způsob zadání veřejné zakázky tak v Sheffieldu vyústil ve velmi pozitivní vývoj z hlediska rozvoje kvalifikované pracovní síly a zaměstnání i dlouhodobě nezaměstnaných osob. Konkrétně se jednalo o následující aspekty:

- 1) Podpora chráněných dílen – chráněné dílny zaměstnávají značné procento lidí s poruchami učení. **Sharrow Industries** zaměstnávající právě osoby s poruchami učení se stal jediným dodavatelem oken a kuchyňského nábytku pro kontrakt na do-

dávky nového vybavení – všechny hlavní dodavatelské stavební firmy musely tuto firmu využívat jako svého subdodavatele.

2) Výstavba zařízení pro odborná školení mladých lidí SOAR Works Enterprise Centre – zařízení vzniklo na základě potřeby vyjít vstříc na straně jedné mladým lidem a na straně druhé i dodavatelům, kteří jsou zavázáni zaměstnat určitý počet mladých lidí v závislosti na velikosti své zakázky. Toto zvláštní školící centrum pro osoby od 14 do 19 let poskytuje možnost vzdělání, ale i rozvoj pracovní síly pro dodavatelské firmy.

Díky způsobu, jímž Sheffield zadal tuto veřejnou zakázku, vznikly dva sociální podniky. Jeden z nich, SOAR Build, který je subdodavatelem jedné z hlavních dodavatelských firem, zaměstnává dlouhodobě nezaměstnané a mladé lidi, veškerý zisk reinvestuje ve prospěch firmy. Dnes má 21 učňů a 14 zaměstnaných dělníků.

Převzato z: http://www.public-procurement.cz/tiki-read_article.php?articleId=51

<http://www.sheffieldhomes.org.uk/myCommunity.aspx>

DOBRÁ PRAXE XIV.

Podmínka legálního zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných na veřejných zakázkách na stavební práce – pilotní projekt, Malmö, Švédsko

Švédské město Malmö má vypracovanou strategii zadávání veřejných zakázek⁴⁵, environmentální program do roku 2020⁴⁶ a definované environmentální požadavky na zadávání veřejných zakázek na stavební práce.⁴⁷ Mimo to získalo Malmö v roce 2006 jako první švédské město statut *Fairtradové město*.

V roce 2013 město zahájilo pilotní projekt zaměřený na zvýšení zaměstnanosti dlouhodobě nezaměstnaných a potírání nelegální práce. Pilotní projekt znamená, že sociální podmínky by měly být stanoveny u pěti vybraných zakázek na stavební práce. Dodavatel musí splnit podmínku legálního zaměstnání stanoveného počtu dlouhodobě nezaměstnaných po dobu nejméně šesti měsíců ode dne uzavření smlouvy.

<http://www.malmo.se>

⁴⁵ <http://www.malmo.se/Foretagare/Offentliga-upphandlingar/Regelverk-och-policy/Upphandlingspolicy.html>

⁴⁶ <http://www.malmo.se/download/18.781896bd12b17644785800010680/Miljoprogram-for-Malmo-stad-2009-2020.pdf>

⁴⁷ http://www.malmo.se/download/18.781896bd12b1764478580006122/Milj%C3%B6krav_rev+tj%C3%A4nster+o+entr+071017.pdf

DOBRÁ PRAXE XV.

Zakázka na svoz objemného domovního odpadu v Liverpoolu, Velká Británie

V Liverpoolu vyhrála zakázku na svoz objemného domovního odpadu společnost Bulky Bob's. Zakázku získala díky výhodné ceně a také nejlepší hodnotě za peníze.

Společnost Bulky Bob's se zabývá svozem objemného domovního odpadu, který pak z větší části (cca 65 %) recykluje a prodává. Městu Liverpool tak snižuje náklady spojené se skládkováním a zvyšuje příjmy z obchodování s povolenkami. Firma zřídila dílnu na restaurování nábytku, ten je pak výhodně prodáván sociálně potřebným. Společnost se dlouhodobě snaží o snížení své uhlíkové stopy, využívá vozidla na bionaftu, promyšleně sváží odpad, používá pýchovače, které redukuje počet nutných jízd, a vyrábí vlastní energii díky slunečním panelům nainstalovaným na budově.

Společnost také zaměstnává dlouhodobě nezaměstnané a vytváří pro ně dvanáctiměsíční vzdělávací programy. V průměru 80 % zaměstnanců pracuje na udržitelných pracovních místech (pracovní smlouva na dobu neurčitou).

€ http://www.bulkybobs.co.uk/Better_Value_for_your_Council-665.html

€ <http://liverpool.gov.uk/bins-and-recycling/bulky-item-collection/>

DOBRÁ PRAXE XVI.

Monitoring sociálních a environmentálních podmínek při zadávání veřejných zakázek ve Švédsku – zahájení monitorovacího portálu

V červnu 2013 byl ve Švédsku spuštěn portál, který umožňuje sledovat uplatňování a plnění sociálních a environmentálních požadavků při zadávání veřejných zakázek. Portál vytvořila rada pro environmentální řízení Miljöstyringsrådet (MSR) a švédská krajská regionální rada Sveriges landsting regioner. Nástroj funguje na principu databáze, která obsahuje zadávací dokumentace a uzavřené smlouvy a dodavatelé do systému doplňují informace o tom, jak jsou plněny sociální podmínky v dodavatelských řetězcích.

€ <http://www.uppfoljningsportalen.se>

DOBRÁ PRAXE XVII.

Ekologicky odpovědné zadávání veřejných zakázek ve francouzském Angers

Městský úřad ve francouzském Angers zřídil v roce 2005 interní kontaktní pozici (specializovaného právního poradce) pro ekologicky odpovědné zadávání veřejných zakázek a pověřil ho vypracováním postupů sociálně odpovědného zadávání veřejných zakázek s cílem vytvořit z nich plně zavedený postup při zadávacích činnostech městského úřadu. Poradce poskytoval interní školení o udržitelném zadávání veřejných zakázek. Zvyšování povědomí a zlepšení školení bylo nabízeno po technické i právní stránce v okamžiku stanovování potřeb, přípravy a zahájení nabídkového řízení, analýzy a vyhodnocení přijatých nabídek v těsné spolupráci s podniky. Město také od roku 2011 provozuje vlastní portál veřejných zakázek. Pokud jde o sociální aspekty, městský úřad v Angers obecně považuje za přednostní uplatňování environmentálních kritérií a ochranu pracovníků ve stavebnictví.

[e http://www.angers.fr/la-mairie/marches-publics/index.html](http://www.angers.fr/la-mairie/marches-publics/index.html)

DOBRÁ PRAXE XVIII.

Stanca právo, Itálie

Zákon Stanca ukládá povinnost, že všechny veřejné webové stránky by měly být přístupné. Zákon stanoví soubor požadavků, které mají být použity při zadávání veřejných zakázek na internetových stránkách. „Vyhláška stanovující technická pravidla pro zákon 4/2004“ se skládá převážně z příloh, které obsahují technické požadavky na přístupnost webových stránek, metodiku pro hodnocení webových stránek a požadavky na dostupný hardware a software.

[e http://www.pubbliaccesso.it/normative/law_20040109_n4.htm](http://www.pubbliaccesso.it/normative/law_20040109_n4.htm)

PubbliAccesso.gov.it

CNIPA

DOBRÁ PRAXE XIX.

Ekologické nákupy ve francouzském Lille

Město Lille podporuje své nákupčí v tom, aby vyhledávali náhradní produkty, jež omezují negativní vliv na životní prostředí. Potenciální dodavatelé si mohou s nákupčím sjednat schůzku, na které představí své výrobky či služby. Toto se musí dít mimo zadávací řízení.

http://www.lille.fr/cms/accueil/economie-emploi/commande_publique/etre-contacte-acheteur-ville-lille

DOBRÁ PRAXE XX.

Město Düsseldorf nakupuje fair, Německo

V Düsseldorfu platí od roku 2006 pravidla pro zadávání veřejných zakázek, která zakazují nákup produktů, při jejichž výrobě je využívána vykořisťující dětská práce. Dále se sleduje dodržování mezinárodních pracovních norem pro dospělé. Jako důkaz, že produkty jsou vyráběny bez dětské práce a v souladu se základními normami Mezinárodní organizace práce, slouží nezávislé certifikace. V případě, že výrobky nejsou certifikovány, musí dodavatel potvrdit, že výrobky byly vyrobené v souladu se základními normami Mezinárodní organizace práce. Město pro své zaměstnance zpracovalo pravidla,⁴⁸ která jsou v praxi používána. Konkrétním příkladem je např. nákup hasičských uniforem, které byly vyrobeny v souladu s požadavky Mezinárodní organizace práce.⁴⁹

http://www.duesseldorf.de/agenda21/aktuell/aktuell_detail/kinderarbeit.shtml,

⁴⁸ http://www.duesseldorf.de/agenda21/pdf/infoblatt_kinderarbeit_ilo_422.pdf

⁴⁹ http://www.duesseldorf.de/agenda21/projekte/projekt_20.shtml, http://www.duesseldorf.de/agenda21/pdf/20_saubere_kleidung.pdf

DOBRÁ PRAXE XXI.

Spolupráce okresní rady West Lindsey se sociálním podnikem Hill Holt Wood, Velká Británie

Okresní rada West Lindsey byla na návrh sociálního podniku Hill Holt Wood jmenována Partnerem sociálního podnikání v rámci Social Enterprise Awards 2011. Rada se sociálním podnikem spolupracovala v rámci iniciativy Future Jobs Fund (FJF), která byla zahájena v roce 2010. V sociálním podniku nacházeli pracovní uplatnění po dobu šesti měsíců dlouhodobě nezaměstnaní, během té doby jim bylo poskytováno pracovní poradenství a podpora při vstupu na otevřený trh práce. Následně zaměstnání získalo 45 % účastníků projektu.

Na základě těchto zkušeností získal sociální podnik zakázku na rekonstrukci bytů v South West Ward of Gainsborough. Jedná se o zanedbanou oblast, kde žije mnoho nezaměstnaných a chudých lidí a chybí jakákoliv zeleň. Místní lidé najdou díky zakázce pracovní uplatnění, v lokalitě se zlepší životní prostředí.

Sociální podnik Hill Holt Wood realizuje řadu dalších společensky prospěšných projektů, zaměstnává 40 mladých lidí se znevýhodněním na plný i částečný úvazek, zabývá se širokým spektrem činností od vzdělávání znevýhodněných mladých lidí, lesních prací, ekovýstavby přes ekovýchovu až po provoz kavárny.

 <http://www.hillholtwood.com/>

DOBRÁ PRAXE XXII.

Zakázka na provoz červených autobusů v Londýně – HCT Group, Velká Británie

HCT Group je sociální podnik podnikající v odvětví dopravy. Začínal v roce 1982 jako provozovatel minibusů, od roku 1993 se účastní velkých tendrů. Dnes má podnik 700 zaměstnanců, 370 vozidel a obrat okolo 30 milionů liber ročně.

Sociální podnik je jedním z významných provozovatelů červených autobusů v Londýně, dopravuje osoby se zdravotním postižením i školáky. Zisk je investován do rozvoje dopravních služeb a komunitních projektů, podnik se snaží vytvářet pracovní příležitosti v chudých komunitách a přispívat k rozvoji místních ekonomik.

 <http://www.hctgroup.org/>

DOBRÁ PRAXE XXIII.

Grean, Skotsko

Grean je skotský sociální podnik zabývající se svozem a recyklací odpadu (získal např. významnou zakázku od města Sutherland), jízdních kol a oděvů, prodejem ovoce a zeleniny, správou domů, vytvářením městských zahrádek (komunitní projekty).

<http://www.grean.co.uk/>

<http://www.west-lindsey.gov.uk/your-council/council-news/news-archive/news-archive-pre-2012/news-archive-award-success/104184.article>, <http://www.west-lindsey.gov.uk/businesses/business-support/skills-development/the-flexible-support-fund/110917.article>

DOBRÁ PRAXE XXIV.

Sociální podnik GLL jako jeden z dodavatelů v rámci olympijských her v Londýně, Velká Británie

GLL je sociální podnik, který provozuje 115 sportovních areálů ve Velké Británii. Byl významným dodavatelem v rámci olympijských her v Londýně a předpokládá se, že bude také významným dodavatelem pro Mistrovství Evropy 2016.

<http://www.gll.org/>

DOBRÁ PRAXE XXV.

Tyneside Cyrenians – zaměstnání lidí bez domova na stavbě ubytovny, Velká Británie

V roce 2006 se charitativní organizace pro osoby bez domova Tyneside Cyrenians rozhodla vybudovat na svém pozemku malou ubytovnu "The Garden Rooms". Uspořádali výběrové řízení na stavebního dodavatele, který by kromě samotné stavby také zaměstnal klienty této ubytovny. Organizace našla stavební firmu, která zaměstnala na stavbě třináct bezdomovců.

Z celostátního hlediska šlo o první návrh svého druhu. Samostavitelé (*Self-builders*), původně bez domova, bez dovedností a bez práce, byli zaměstnání na dobu určitou a v průběhu naplňování zakázky zásadně změnili své životy: sedm ze třinácti mužů získalo celostátně uznávanou odbornou kvalifikaci 2. stupně (dle Národního rámce kvalifikací) v oboru stavebnictví a stavební inženýrství, získali nové domovy, našli si novou práci a uspořádali si svůj životní styl. Stavba vybudovaná v jedinečném partnerství s dodavatelskou firmou nyní nabízí jak ubytování, tak nové kancelářské prostory.

<http://www.thecyrenians.org/NR/exeres/B8316E37-8602-4A60-B171-765BD9521883>

<http://www.thecyrenians.org/NR/exeres/D6AF3B89-1437-4F6B-BED9-FAD0EE1AB55A>

DOBŘÁ PRAXE XXVI.

Urban Green, Skotsko

Impact Arts je skotský sociální podnik, který zaměstnává více než 50 mladých zaměstnanců se sociálním znevýhodněním a více než 200 nezávislých umělců, kteří vytváří umělecké objekty z recyklovaných materiálů, střešní zahrady a úly, pořádají kulturní akce a workshopy, oživují komunitní život ve Skotsku. Sociální podnik mimo jiné připravuje na zakázku pro města projekty zelených míst, do jejichž vytváření zapojuje místní obyvatele (projekt **Urban Green**).

<http://www.impactarts.co.uk/blogs/news/>

Společensky odpovědné zadávání veřejných zakázek – Manuál dobrých praxí

Vydává: Úřad vlády ČR – Odbor pro sociální začleňování (Agentura),
Vladislavova 4, 110 00 Praha
www.socialni-zaclenovani.cz

Autorka textů: Gabriela Melková (odborná pracovnice Agentury pro sociální začleňování pro oblast zaměstnanosti)

Grafické zpracování a tisk: ASTRON studio CZ, a.s.,
Veselská 699, 199 00 Praha 9

ISBN: 978-80-7440-088-9

Vydání první, Praha 2014

Co najdete na webové stránce Agentury pro sociální začleňování

www.socialni-zaclenovani.cz

Aktuality
z činnosti Agentury
i z míst, kde Agentura působí.

Příklady dobré praxe
úspěšné projekty a aktivity
podporující sociální začleňování.

The screenshot shows the homepage of the Agency for Social Inclusion website. At the top, there is a navigation bar with the agency's logo and name, a search bar, and a menu with options like 'Aktuality', 'Aktuality AŽ...', 'Lokalita', 'Oblasti působení', 'Provozní', 'Dotazy', and 'Hlíbeč nových témat'. Below the navigation bar, there are several news articles with images and titles. On the right side, there is a sidebar with a 'Příručka pro obce' section and a 'Grantový kalendář' section. The main content area features articles such as 'ZPRÁVA O STYKU ROMŮHÉ MENŠINY: ROSTE POČET SOCIÁLNĚ VYLUČENÝCH LOKALIT I NEZAMĚSTNANOST MLADÝCH ROMŮ', 'STUDIUM AGENTURY PŘEBLÍŽNĚ SITUACI NA SOCIÁLNĚ MĚLI', and 'AGENTURA POŘÁDÁ WORKSHOP O VÝUKU ASISTENTŮ PEDAGOGŮ'.

Výzkumy, analýzy
archiv všech výzkumů,
strategických plánů
a dalších materiálů

Grantový kalendář
pravidelný přehled
aktuálních grantových
výzev a dotačních titulů

Příručka pro obce
elektronická verze
Příručky pro obce
o sociálním začleňování

Napsali o nás
články v médiích o činnosti
Agentury i tématu sociálního
začleňování

